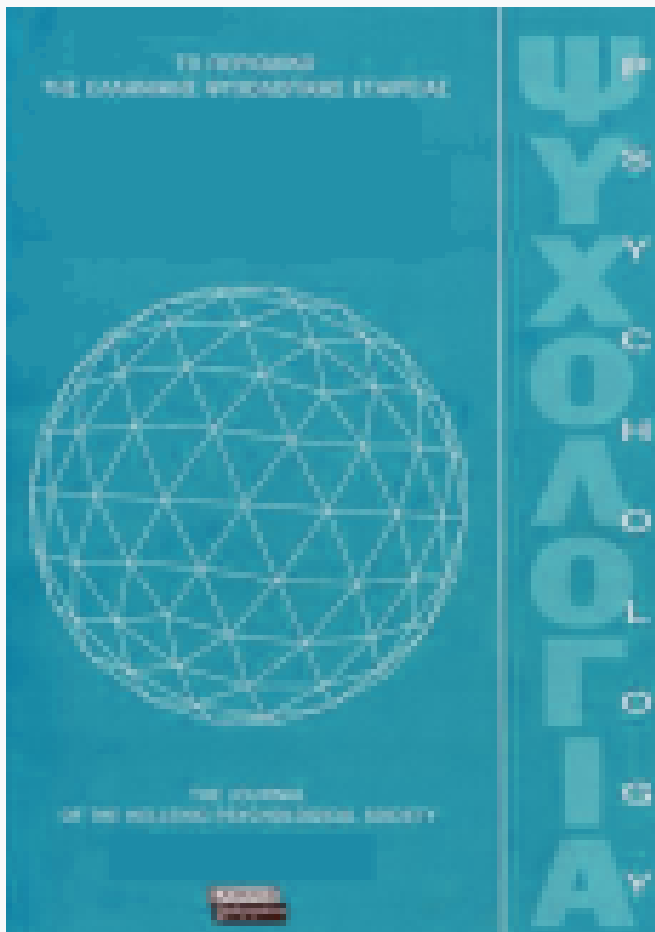

Psychology: the Journal of the Hellenic Psychological Society

Vol 10, No 4 (2003)

Supplement

Glossary

Αναστασία Ευκλείδη, Αριστοτέλης Κάντας,
Αγγελική Λεονταρή

doi: [10.12681/psy_hps.28404](https://doi.org/10.12681/psy_hps.28404)

Copyright © 2003, Αναστασία Ευκλείδη, Αριστοτέλης Κάντας,
Αγγελική Λεονταρή

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

To cite this article:

Ευκλείδη Α., Κάντας Α., & Λεονταρή Α. (2003). Glossary. *Psychology: The Journal of the Hellenic Psychological Society*, 10(4), 183–225. https://doi.org/10.12681/psy_hps.28404

Μέρος 3 / Part 3

Γλωσσάρι

Αναστασία Ευκλείδη¹, Αριστοτέλης Κάντας², Αγγελική Λεονταρή³,
& η *Μόνιμη Επιτροπή Ορολογίας της ΕΛΨΕ
*Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης¹, Πανεπιστήμιο Πατρών², &
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας³*

Μια διαπιστωμένη ανάγκη των ψυχολόγων της χώρας μας είναι η απόδοση των ξένων όρων στα ελληνικά. Για το λόγο αυτό η *Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία* δημιούργησε τη Μόνιμη Επιτροπή Ορολογίας (απόφαση της Τακτικής Γ. Σ. της 2ας Φεβρουαρίου 2002). Η επιτροπή αυτή ανέλαβε να συγκεντρώσει ξενόγλωσσους όρους καθώς και αυτούς που χρησιμοποιήθηκαν, στην ξενόγλωσση μορφή τους, στα άρθρα που στάλθηκαν για δημοσίευση στο περιοδικό **ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ**, και να διατυπώσει μια πρόταση μετάφρασης αξιοποιώντας και τη μέχρι σήμερα δουλειά που είχε γίνει το διάστημα 1997-2002 στο περιοδικό **ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ**. Για μερικούς όρους, οι οποίοι χρησιμοποιούνται με διάφορες παρεμφερείς σημασίες, αποφασίστηκε να προταθεί μια κυρίαρχη απόδοση αλλά και εναλλακτικές ορθές αποδόσεις. Η προσπάθεια αυτή θα συνεχισθεί φυσικά και στο μέλλον με στόχο να παρουσιάζεται ένα σύνολο όρων και η μετάφρασή τους. Το σύνολο αυτό των όρων θα αποτελείται από κάθε προηγούμενο Γλωσσάρι εμπλουτισμένο με τους νέους όρους που επεξεργάστηκε η Επιτροπή και θα δημοσιεύονται στο περιοδικό **ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ**. Τα μέλη της ψυχολογικής κοινότητας της χώρας μας προσκαλούνται να συμμετάσχουν στον εμπλουτισμό του Γλωσσαρίου μέσω (α) της επισήμανσης, στα άρθρα που υποβάλλουν για δημοσίευση, των ξενόγλωσσων όρων, για την απόδοση των οποίων στα ελληνικά υπάρχει αμφιβολία, και (β) της αποστολής τους στη Μόνιμη Επιτροπή Ορολογίας της ΕΛΨΕ.

Σημείωση: * Τα ονόματα των μελών της Μόνιμης Επιτροπής Ορολογίας της ΕΛΨΕ αναφέρονται στη σ. VII του τεύχους.

Copyright: Η αναδημοσίευση και η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του Γλωσσαρίου επιτρέπεται με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

Διεύθυνση: Αναστασία Ευκλείδη, Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 541 24 Θεσσαλονίκη. Τηλ: *30-2310-997374, Fax: *30-2310-997384, E-mail: efkliides@psy.auth.gr

A	
abduction	απαγωγή (όρος της λογικής)
ability	ικανότητα
abnormal	1. αποκλίνουσα 2. παθολογική
abnormal behavior(u)r	1. αποκλίνουσα συμπεριφορά 2. παθολογική συμπεριφορά
absence	απουσία, έλλειψη (ολική)
abstract	περίληψη (σύντομη)
academic achievement	1. ακαδημαϊκή επίτευξη ή ακαδημαϊκή (ανώτατη επιτυχής) επίδοση 2. σχολική επίτευξη ή σχολική (ανώτατη επιτυχής) επίδοση (για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση)
accommodation	1. συμμόρφωση (κατά Piaget) 2. προσαρμογή
accomplishment	επίτευγμα, επίτευξη
achievement	1. επίτευξη 2. ανώτατη επιτυχής επίδοση [βλ. και performance = επίδοση, επιτέλεση, attainment = ανώτατη επίδοση (όχι οπωσδήποτε επιτυχής)]
achievement motivation	κίνητρο επίτευξης
achievement test	δοκιμασία ή τεστ επίτευξης
acoustic interference	ακουστική παρεμβολή
acoustic stimulus	ακουστικό ερέθισμα
acculturation effects	επιπολιτιστικές επιδράσεις
acquiescence effect	φαινόμενο συμφωνίας
acquisition	απόκτηση, εκμάθηση
act	πράξη
action	δράση
action research	έρευνα δράσης
activation model	μοντέλο ενεργοποίησης
active coping strategies	ενεργητικές στρατηγικές αντιμετώπισης (αγχογόνων καταστάσεων)
active listening	ενεργητική ακρόαση
actual neuroses	ενεστώσες νευρώσεις
actual self	πραγματικός εαυτός
acuity	οξύτητα
acute	οξύς
adaptability	προσαρμοστικότητα
adaptation	προσαρμογή
adaptive primary emotion	προσαρμοστικό πρωτογενές συναίσθημα
addiction	εθισμός (σε ουσίες), εξάρτηση [βλ. habituation = εθισμός (ψυχολογικός μηχανισμός)]
adequacy	επάρκεια
adjusted standardized residuals	προσαρμοσμένα τυποποιημένα υπόλοιπα
advanced organizers	εξαγγελτικοί οργανωτές (σε κείμενο) [Ιωάννης Παρασκευόπουλος]
adversity	αντιξοότητα

advocacy	συνηγορία
affect	1. θυμικό (όρος ιεραρχικά ανώτερος, που περιλαμβάνει τα συναισθήματα, τα αισθήματα, τη διάθεση, κ.ά.) 2. συναίσθημα (όταν τα συμφραζόμενα το επιτρέπουν) [βλ. και emotion = συναίσθημα (χαρακτηρίζεται κυρίως από ετοιμότητα για δράση προς κάποιο ειδικό αντικείμενο ή περίπτωση), emotional = συναισθηματικός/συγκινητικός, emotionality = συγκίνηση, feeling = αίσθημα (χαρακτηρίζεται από έλλειψη ετοιμότητας για δράση), mood = διάθεση (δεν απευθύνεται προς κάποιο ειδικό αντικείμενο), sentiment = αίσθημα (αξιολόγηση βασιζόμενη στο θυμικό), being moved = είμαι συγκινημένος/η, touching = ελαφρά συγκινητικό] The term "affect" is often used interchangeably with the term "emotion". At different times affect is used to denote the expressive or the subjective feeling component of emotion [Sroufe, A. L. (1995). <i>Emotional development: The organization of emotional life in the early years</i> . Cambridge, UK: Cambridge University Press]. [Plousia Misailidi]
affective	1. θυμικός 2. συναισθηματικός
affective disorders	συναισθηματικές διαταραχές
affective outcome	θυμικό αποτέλεσμα
age related	ηλικιακός, σχετικός με την ηλικία
aggression	επίθεση, επιθετικότητα
aggressiveness	επιθετικότητα
agrammatic aphasic	αγραμματικός αφασικός
agreeableness	προσήνεια, ευπροσηγορία
agreement	συμφωνία μεταξύ δύο μερών
aim	σκοπός (ως τελικό αίτιο. Πρβλ. και goal, objective, purpose, target)
alertness	εγρήγορση
alienation	1. αποξένωση (ψυχική) [βλ. και mental alienation = νοητική αποξένωση, ψυχική αποξένωση] 2. αλλοτρίωση
allocation	κατανομή
allocation of resources	κατανομή πόρων
allocation of functions	κατανομή λειτουργιών
alternative forms reliability	αξιοπιστία εναλλακτικών μορφών (στατ. όρος)
ambivalence	αμφιθυμία
ambivalent behavior	αμφιθυμική συμπεριφορά
amelioration	βελτίωση
American Psychological Association	Αμερικανικός Ψυχολογικός Σύλλογος
American Psychological Society	Αμερικανική Ψυχολογική Εταιρεία
amotivation	έλλειψη κινήτρων
analysis of covariance	ανάλυση συνδιακύμανσης
analysis of growth curves	ανάλυση καμπυλών ανάπτυξης

analysis of variance (ANOVA)	ανάλυση διακύμανσης
animal behavior	συμπεριφορά ζώων
animator	εμπυχωτής
anoetic	α-νοητικός
antagonist	ανταγωνιστικός
anticipate	1. βιώνω εκ των προτέρων 2. προσμένω 3. προσδοκώ 4. προσβλέπω σε κάτι με ευχαρίστηση (πρβλ. και expect, expectation) [βλ. σ. 40 στο Lewis, W. D., Canby, H. S., & Brown, T. K., Jr. (Eds.). (1946). <i>The Winston dictionary</i> (College ed.). New York: Collier
anticipation	1. προσμονή 2. έξαψη λόγω αναμονής 3. ενέργεια εκ των προτέρων λόγω προσδοκίας
anticipation anxiety	άγχος προσμονής / αναμονής
anticipatory	προσμενόμενος
antisocial	αντικοινωνικός
anxiety	άγχος
anxiety state	1. άγχος σε σχέση με την κατάσταση 2. άγχος κατάστασης 3. καταστασιακό άγχος [Δημήτριος Αλεξόπουλος]
anxiety trait	άγχος ως χαρακτηριστικό προσωπικότητας
anxious attachment	αγχώδης προσκόλληση
anxious behavior	αγχώδης συμπεριφορά
apathy	απάθεια
appraisal	αποτίμηση
approach-oriented strategies	προσεγγιστικές στρατηγικές
appropriation	Ιδιοποίηση
area	1. περιοχή 2. Έκταση
arousal	1. διεγερση (βιολογική) 2. εγρήγορη
articulatory suppression	αρθρωτική καταστολή
artifacts	παραπροϊόντα (στατιστικά) (στατ. όρος)
aschematic	ασχηματικός (αυτός που δεν έχει ένα γνωστικό σχήμα για μια κατάσταση) [Αναστασία Ευκλείδη]
asocial	ακοινωνικός (αυτός που δεν είναι προσαρμοσμένος στην κοινωνική ζωή, αυτός που είναι αδιάφορος για την κοινωνική ζωή) [Λουκία Μπεζέ]
asociality	ακοινωνησία (αποφυγή σχέσεων και συναναστροφών, απόσυρση από την κοινωνία)
asthenia	αδυναμία
assimilation	αφομοίωση
assertion training	εκπαίδευση στη διεκδικητικότητα / παρρησία
assertiveness training	εκπαίδευση στη διεκδικητικότητα / παρρησία
assessment	1. εκτίμηση 2. αξιολόγηση (μέσω κάποιας δοκιμασίας ή μέτρησης)

asset	κεφάλαιο (όρος της οικονομικής επιστήμης)
association	συνειρμός, συνάφεια
associationism	συνειρμισμός
assumed validity	τεκμαιρόμενη εγκυρότητα
Atmosphere Assessment Scale	Κλίμακα Αξιολόγησης Περιβάλλοντος
attachment	προσκόλληση (πρβλ. bond)
attachment theory	θεωρία προσκόλλησης
attainment	ανώτατη επίδοση (όχι οπωσδήποτε επιτυχής)
attainment test	δοκιμασία ή τεστ ανώτατης επίδοσης
attend	1. προσέχω 2. παρίσταμαι 3. παρακολουθώ
attention	προσοχή
attentive listening	προσεκτική ακρόαση
attitude	στάση
attitude clusters	συστάδες στάσεων
attribution	απόδοση αιτίων, αιτιακές αποδόσεις
attribution theory	θεωρία απόδοσης αιτίων, θεωρία των αιτιακών αποδόσεων
auditory digit span	μνημονικό πεδίο ακουστικά παρουσιαζόμενων ψηφίων
autism	αυτισμός
autistic spectrum disorders	φάσμα αυτιστικών διαταραχών
autonomy	αυτονομία
average reader	άτομο μέσης αναγνωστικής δεξιότητας, μέσος αναγνώστης
aversive counter-conditioning	αντι-εξάρτηση μέσω αποστροφής
avoidance-oriented strategies	στρατηγικές αποφυγής
avoidant behavior	συμπεριφορά αποφυγής
awareness	ενημερότητα, επίγνωση, συνειδητοποίηση

B

background of safety	υπόστρωμα της ασφάλειας
back translation	αντίστροφη μετάφραση
balance	ισορροπία (πρβλ. και equilibrium)
basomedial	κοιλίομεσος
becoming	εγκαθίδρυση (στάδιο)
being moved	είμαι συγκινημένος/η
beginning reading	πρώτη ανάγνωση
behavior assessment	αξιολόγηση συμπεριφοράς
behavior disorders	διαταραχές συμπεριφοράς
behavior modification	τροποποίηση συμπεριφοράς
behavior system	συμπεριφορικό σύστημα ή σύστημα συμπεριφοράς
behavioral	συμπεριφορικός
behaviorism	συμπεριφορισμός
belief	πεποίθηση, πίστη
bereavement	πένθος
between subjects / groups	μεταξύ υποκειμένων / ομάδων (στατ. όρος)
bias	προκατάληψη, μονομέρεια, στρέβλωση, μεροληψία [βλ. και prejudice = προκατάληψη]

biased selection	προκατειλημμένη επιλογή
biethnic	διεθνικός
bifurcation	διακλάδωση (ο πρώτος διπλασιασμός της περιόδου) (μαθημ. όρος)
biofeedback	βιοανάδραση, βιοανατροφοδότηση
biological determinism	βιολογική αιτιοκρατία, βιολογική νομοτέλεια
biological variation	βιολογική ποικιλία
bivariate	διμεταβλητός
bivariate correlational methods	διμεταβλητές μέθοδοι συσχέτισης
blurred genres	ασαφώς καθορισμένες κατηγορίες / είδη
board (of trustees)	1. συμβούλιο (επιτρόπων) 2. επιτροπή
bond	δεσμός
booster session	συνεδρία ενδυνάμωσης
bottom-up approach	προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω
brain activation	εγκεφαλική ενεργοποίηση
brain function	εγκεφαλική λειτουργία
brain mechanism	εγκεφαλικός μηχανισμός
bridging	γεφύρωση
to brief	συνοψίζω (στην αρχή. Πρβλ. και to debrief)
briefing	1. (ενάρκτῆρια) συνοπτική ενημέρωση 2. προεπισκόπηση
bully	εκφοβιστής
bullying	εκφοβισμός, βίαιη παρενόχληση
burnout	επαγγελματική εξουθένωση

C

cardinal numbers	απόλυτοι αριθμοί, πληθικοί αριθμοί (ένα, δύο, κ.λπ.)
career counseling	συμβουλευτική σταδιοδρομίας
caregiver	φροντιστής (αυτός που φροντίζει)
case records	καταγραφή περιπτώσεων
case history	ατομικό ιστορικό
case study	μελέτη περίπτωσης
categorical data	κατηγορικά δεδομένα
category systems	κατηγορικά συστήματα
causal	αιτιώδης, αιτιακός
causal attributions	αιτιακές αποδόσεις
ceiling effect	οροφής φαινόμενο, οροφής αποτέλεσμα
center	κέντρο
certificate	πιστοποιητικό
challenge	πρόκληση
chaotic	χαστικός
charismatic	χαρισματικός
child abuse	κακοποίηση παιδιού
child psychotherapist	ψυχοθεραπευτής παιδιών
"child to child" education	μέθοδος εκπαίδευσης "από παιδί σε παιδί"
chronic	χρόνιος

circumplex model	μοντέλο κυκλικής συνθετότητας
classical conditioning	κλασικά εξαρτημένα ανακλαστικά
classroom psychological environment	ψυχολογικό κλίμα της τάξης
clumsiness	αδεξιότητα
cluster	συστάδα
cluster analysis	ανάλυση συστάδων
co-univocal multiplication	μονο-πολυμερής πολλαπλασιασμός (όρος εξελικτικής ψυχολογίας)
coefficient	συντελεστής
coefficient of determination	συντελεστής προσδιορισμού
coevolution	συνεξέλιξη
cognition(s)	1. γιγνώσκειν 2. νόηση Ο Βοσταντζόγλου δίδει τον όρο αυτό για να εκφράσει τη βασική έννοια "νους = διανοητική δύναμη του ανθρώπου" [βλ. σ. 346 στο Βοσταντζόγλου, Θ. (1986). <i>Αντιλεξικό ή Ονομαστικό της ελληνικής γλώσσας</i> . Αθήνα: Αυτοέκδοση.] 3. (το) γνωστικό Δηλαδή "το σύνολο των νοητικών δραστηριοτήτων ενός ατόμου, όπως σκέψεις, γνώσεις, συλλογισμοί και ιδέες" [βλ. σ. 80 στο Χουντουμάδη, Α., & Πατεράκη, Λ. (1997). <i>Σύντομο ερμηνευτικό λεξικό ψυχολογικών όρων</i> (2η εκδ.). Αθήνα: Δωδώνη.] Ο Βοσταντζόγλου (1986) δίδει τον όρο "νόηση" ως μια παραλλαγή ή συνώνυμη της λέξης "(το) γνωστικό" [βλ. σ. 346 στο Βοσταντζόγλου, Θ. (1986). <i>Αντιλεξικό ή Ονομαστικό της ελληνικής γλώσσας</i> . Αθήνα: Αυτοέκδοση.]
cognitive	1. γνωστικός (από την άποψη του "γνώστη", του φορέα της γνώσης ή της επεξεργασίας της γνώσης, π.χ., Γνωστική Ψυχολογία = Cognitive Psychology). 2. γνωσιακός (από την άποψη της "γνώσης = knowledge" ως αποτελέσματος της γνωστικής επεξεργασίας, π.χ., Γνωσιακή Επιστήμη = Cognitive Science). Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τους όρους "γνωστικός" και "γνωσιακός" βλέπε: Μπαμπινιώτης, Γ. (1998). <i>Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας</i> . Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε. (βλ. λήμματα: γνώση (σ. 437), γνωσιολογία (σ. 437), γνώστης / γνώστρια (σ. 437), γνωστικισμός (σ. 437), γνωστικός (σ. 438). Ειδικά ο Μπαμπινιώτης (1998), σε πλαίσιο, για περισσότερη ευκρίνεια, αποδίδει τον όρο "γνωστικός" ως μετάφραση του αγγλικού όρου "cognitive" (σ. 438) και δίνει τα εξής παραδείγματα: cognitive science = γνωστική επιστήμη, cognitive psychology = γνωστική ψυχολογία, κ.ά. με την επεξήγηση ότι ο όρος αυτός αναφέρεται στη διαδικασία απόκτησης της γνώσης και όχι στην υφή της γνώσης. [Αναστασία Ευκλείδη]
cognitive acceleration	γνωστική επιτάχυνση
cognitive-analytic therapy	γνωστική-αναλυτική θεραπεία
cognitive appraisal	γνωστική αποτίμηση

cognitive apprenticeship
cognitive assessment system
cognitive behavior(u)ral therapy

γνωστική μαθητεία
σύστημα γνωστικής αξιολόγησης
γνωστική συμπεριφορική θεραπεία

Μάνος, Ν. (1985). *Ερμηνευτικό λεξικό ψυχιατρικών όρων: Αγγλοελληνικό - Ελληνοαγγλικό*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. (Βλ. λήμματα: cognition, cognitive, cognitive development, cognitive therapy στη σ. 58 και γνώση, γνωστική θεραπεία, γνωστική / νοητική ανάπτυξη, γνωστικός / νοητικός στη σ. 308).

[Αναστασία Ευκλείδη]

γνωστική συμπεριφοριστική θεραπεία

Όρος που χρησιμοποιείται από μερίδα κλινικών ψυχολόγων και ειδικών της ψυχικής υγείας στα ψυχοθεραπευτικά πλαίσια. Το "συμπεριφοριστική" αναφέρεται στη θεραπεία που βασίζεται στο συμπεριφορισμό. Βλ. σ. 63, σ. 66, και σ. 287 στο: Heiden, L. A., & Hersen, M. (Eds.). (1998). *Εισαγωγή στην Κλινική Ψυχολογία* (2^η έκδ.) (Α. Κаланτζή-Αζίζι & Φ. Αναγνωστόπουλος, Επιμ. Ελλ. Έκδ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (Το πρωτότυπο δημοσιεύθηκε το 1995)

γνωστική συμπεριφοριστική θεραπεία

Όρος που χρησιμοποιείται από μερίδα κλινικών ψυχολόγων και ειδικών της ψυχικής υγείας στα ψυχοθεραπευτικά πλαίσια. Βλ. και Παπακώστας, Ι. (1994). *Γνωστική ψυχοθεραπεία: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς.

Το "γνωστικός" προέρχεται από τον όρο "η γνώση", ο οποίος χρησιμοποιείται ως ειδικός όρος στα πλαίσια της ψυχοθεραπείας από ορισμένους ειδικούς της ψυχικής υγείας και κλινικούς ψυχολόγους. Ο όρος "γνώση" σημαίνει: εύκολη αναγνώριση αντικειμένου με μία αίσθηση, σε αντίθεση με την αγνώση. Βλ. Νέα Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Τόμος 12, σ. 343. Ο όρος "αγνώση" σημαίνει αδυναμία να αναγνωρίζουμε όσα αντικείμενα ή σύμβολα χρησιμοποιούμε χωρίς διαταραχή των αισθημάτων και επιπλέον στη νεοελληνική σημαίνει έλλειψη πνεύματος, μυαλού, άνοια. Βλ. Νέα Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Τόμος 1ος, σ. 663.

[Αναστασία Κаланτζή-Azizi]

Ο όρος "γνώση" δε συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των λημάτων: γνώση, γνωσιολογία, γνωσιολογικός, γνωστέω, γνώστης, γνωστικισμός, γνωστικός. [βλ. Ίδρυμα Νεοελληνικών Σπουδών Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1999). *Λεξικό της κοινής νεοελληνικής*. Θεσσαλονίκη: Αυτοέκδοση]. Ο όρος αυτός αναφέρεται στο λεξικό με παύλα μπροστά (-γνώση) ως το "β' συνθετικό σε σύνθετα αφηρημένα θηλυκά ουσιαστικά: Δηλώνει την εμπεριστατωμένη ή επιστημονική γνώση αυτού που εκφράζει το α' συνθετικό" (σ. 318). Ως παραδείγματα δίνονται οι λέξεις θεογνώση, μεταλλογνώση, ορυκτογνώση, κ.ά.

[Αναστασία Ευκλείδη]

cognitive bias theory
cognitive dissonance
cognitive error

θεωρία της γνωστικής προκατάληψης
γνωστική ασυμφωνία
γνωστικό σφάλμα

cognitive evaluation theory	θεωρία της γνωστικής αξιολόγησης
cognitive map	γνωστικός χάρτης
cognitive restructuring	1. γνωστική αναδόμηση 2. γνωσιακή αναδόμηση
cognitive style	γνωστικό ύφος
coherence	συνοχή
cohesiveness	συνεκτικότητα, συνοχή (ομάδας)
cohort	ηλικιακή ομάδα (σε διαχρονική έρευνα)
cohort effect	επίδραση της ηλικιακής ομάδας, επίδραση της κοόρτης
coincide	συμπίπτω
collaboration	συνεργασία
collaborative empiricism	συνεργατικός εμπειρισμός
collaborative learning	συνεργατική μάθηση
collage	1. σύνθεση 2. συγκόλληση
collective agreement	συλλογική σύμβαση εργασίας
commitment	δέσμευση
communicative function	επικοινωνιακή λειτουργία
community care	κοινοτική φροντίδα
comorbidity	συννοσηρότητα
comparative fit index	συγκριτικός δείκτης προσαρμογής
compensation	αντιστάθμιση
competence	ικανότητα, επάρκεια (σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια. Πρβλ. competence vs. performance)
competing response	ανταγωνιστική αντίδραση
completeness	ολοκλήρωση
complete linkage	πλήρης σύνδεση
comprehension	κατανόηση
Comprehensive Process Analysis (CPA)	Συνολική Ανάλυση Διεργασιών
comprehensibility	δυνατότητα κατανόησης, κατανοητότητα
comprehensive	συνολικός, περιεκτικός
compromise	συμβιβασμός
compulsion	ψυχαναγκασμός
conceptual analysis	εννοιολογική ανάλυση
conceptual encounter	εννοιολογική συνάντηση
conceptualization	1. εννοιοποίηση 2. εννοιολογική σύλληψη
concreteness	το συγκεκριμένο (ουσιαστικοποιημένο επίθετο)
concurrent validity	συγχρονική εγκυρότητα
conduct disorders	διαταραχές διαγωγής
confidence interval	όρια εμπιστοσύνης (στατ. όρος)
confirmatory factor analysis	επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση
conflict	σύγκρουση
conflict theory	θεωρία συγκρούσεων
confusion	σύγχυση
congenital word blindness	συγγενής τύφλωση λέξης
congruence	σύγκλιση, συμφωνία (ιδεών, απόψεων, παραγόντων)

congruence coefficient	συντελεστής συμφωνίας
connected	συνδεδεμένος
connectionism	συνδεδισμός
connotation	1. συναισθηματική χροιά 2. Συνοποδήλωση 3. υποκειμενική σημασία
conscience	ηθική συνείδηση
conscientiousness	ευσυνειδησία Βλέπε: Παυλόπουλος, Β., & Μπεζεβέγκης, Η. (1999). Το μοντέλο των πέντε παραγόντων της προσωπικότητας για παιδιά: Μια διαπολιτιστική μελέτη. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ</i> , 6, 174-182.
consciousness	1. συνείδηση 2. συνειδητότητα 3. το συνειδητό (ψυχαν. όρος)
consequence	συνέπεια
consistent	συνεπής
consolidation	παγίωση
consonance	συμφωνία
constraint	περιορισμός
construct	κατασκευή (εννοιολογική, νοητική)
construct validity	1. εγκυρότητα εννοιολογικής κατασκευής 2. δομική εγκυρότητα
construction	(νοητική) κατασκευή
constructionism	κονστρουξιονισμός Βλ. στο Αυδή, Ε. (2003). Η ποιοτική έρευνα στη μελέτη της ψυχοθεραπείας. Στο Α. Ευκλείδη, Α. Στογιαννίδου, & Ε. Αυδή (Επιμ. Έκδ.), <i>Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής, Τμήμα Ψυχολογίας Α.Π.Θ.: Τόμος 5. Στη μνήμη της Μαίρης Μάνιου-Βακάλη</i> (σ. 47-79). Θεσσαλονίκη: Υπηρεσία Δημοσιευμάτων Α.Π.Θ./Art of Text.
constructivism	κονστρουκτιβισμός Βλ. στο Beilin, H. (1995). Η διαρκής συμβολή του Piaget στην αναπτυξιακή ψυχολογία (Μ. Σόλμαν, Μετάφ.). Στο Γ. Κουγιουμουτζάκης (Επιμ. Έκδ.), <i>Αναπτυξιακή Ψυχολογία: Παρελθόν, παρόν και μέλλον</i> (σ. 124-164). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
constructivistic	κονστρουκτιβιστικός
constructivist	κονστρουκτιβιστής
consult	συμβουλευόμαι
consultant	σύμβουλος
consultation	1. προσφυγή σε ειδικό για συμβουλή 2. διάσκεψη, σύσκεψη, 3. συμβούλιο consultation = the act of conferring; a conference as of surgeons, architects, etc. for mutual counsel [βλ. σ. 207 στο Lewis, W. D., Canby, H. S., & Brown, T. K., Jr. (Eds.). (1946). <i>The Winston dictionary</i> (College ed.). New York: Collier.]. Αυτό θα το αποδίδαμε ως (ιατρικό) συμβούλιο ή σύσκεψη ή διάσκεψη (δικαστηρίου). Επίσης, ο όρος σύσκεψη ή διάσκεψη συνεπάγεται ώριμο σκέψη (εμβριθή διανοητική έρευνα) και σημαίνει 'σύναξις ατόμων προς ανταλλαγή γνώμών' [σ. 355 και 353, αντιστοίχως, στο Θ. Βοσταντζόγλου (1986). <i>Αντιλεξικόν ή Ονομαστικόν λεξικόν της νεοελληνικής γλώσσης</i> . Αθήνα: Αυτοέκδοση.] [Αγγελική Λεονταρή και Αναστασία Ευκλείδη]

4. διαβούλευση

Από το ρήμα διαβουλεύομαι = σκέπτομαι ή συζητώ κάποια υπόθεση για να πάρω απόφαση [Ελευθερουδάκης, Κ. (Επιμ. Έκδ.). (1928). Εγκυκλοπαιδικόν λεξικόν. Αθήνα: Ελευθερουδάκης Α.Ε.].

[Αναστασία Ευκλείδη]

content	περιεχόμενο
content free	ελεύθερο περιεχομένου
context	συμφραζόμενα, πλαίσιο (αναφοράς)
contextual	ό,τι έχει σχέση με τα συμφραζόμενα ή το πλαίσιο αναφοράς
contextual constructionism	κονστρουξιονισμός που αναφέρεται στο πλαίσιο αναφοράς
contingency management	διαχείριση ενδεχόμενης κατάστασης
contingency table	πίνακας συνάφειας
contingency theory	θεωρία του συγκυριακού, θεωρία του ενδεχόμενου (οικον. όροι)
continuing	συνεχιζόμενος
controllability	δυνατότητα ελέγχου
convergent thinking	συγκλίνουσα σκέψη
convergent validity	συγκλίνουσα εγκυρότητα
conversation	συνομιλία
conversation analysis	ανάλυση συνομιλίας
conviction	πεποίθηση
cooperation	σύμπραξη, συνεταιρισμός
cooperative learning	συνεταιριστική μάθηση
coping	τρόποι αντιμετώπισης
coping strategy	στρατηγική αντιμετώπισης (αγχογόνων καταστάσεων)
copy	αντίγραφο
copy theory	αντιγραφική θεωρία
corporate governance	εταιρική διακυβέρνηση
corporate training	επιχειρησιακή εκπαίδευση
corrective emotional experience	διορθωτική συναισθηματική εμπειρία / βίωμα
correlation coefficient	συντελεστής συσχέτισης (στατ. όρος)
correlation matrices	μήτρες συσχέτισης
correspondence	1. αλληλογραφία 2. ανταπόκριση 3. αντιστοιχία
correspondence analysis	ανάλυση αντιστοιχιών
cortical tone	φλοιικός τόνος
to counsel	συμβουλευώ
counsel(l)ing	συμβουλευτική
council	συμβούλιο
consistency	συνέπεια
counter-conditioning	αντι-εξάρτηση
covariance	συνδιακύμανση
crime	έγκλημα
criminal	εγκληματίας
criminality	εγκληματικότητα

crimogenic	εγκληματογενές
criminogenic	εγκληματογόνος
criminology	εγκληματολογία
criteria for accreditation	κριτήρια πιστοποίησης (τίτλου)
criterion	κριτήριο
criterion contamination	μόλυνση του κριτηρίου
criterion deficiency	ανεπάρκεια κριτηρίου
criterion-related validity	εγκυρότητα σε σχέση με το κριτήριο
criterion relevance	σχετικότητα του κριτηρίου
critical language awareness	1. κριτική επίγνωση της γλώσσας (από την άποψη του ειδικού που κρίνει τη γλώσσα) 2. κρίσιμη επίγνωση της γλώσσας (από την άποψη του ατόμου για μια ελάχιστη γνώση της γλώσσας)
critique of typical practice	κριτική της τυπικής πρακτικής
crossover mode	διασταυρούμενος τύπος
cross-loadings	διασταυρούμενες φορτίσεις
cross-sectional	συγχρονική (όρος της αναπτυξιακής ψυχολογίας)
cross-situational	δια-καταστασιακός
cross-tabulation	διαπινακοποίηση
cue	σήμα, νύξη
cue learning	μάθηση σημάτων
cultural awareness	πολιτισμική επίγνωση, πολιτισμική ενημερότητα
culture-free test	πολιτισμικά αμερόληπτο τεστ ή δοκιμασία
cultural diversity	πολιτισμική διαφορετικότητα
cultural mediation	πολιτισμική διαμεσολάβηση
culture	1. καλλιέργεια 2. πολιτισμός 3. κουλτούρα 4. παιδεία (από την άποψη του πολιτισμού)
culture-openness to experience	πνευματική καλλιέργεια, δεκτικότητα σε εμπειρίες
curriculum based measurement	μέτρηση (αξιολόγηση της επίδοσης) με βάση το πρόγραμμα σπουδών
cut-off score	σημείο τομής
D	
damage	βλάβη, καταστροφή, ζημία (πρβλ. lesion, loss)
Dasein (γερμ.)	ενθαδική ύπαρξη
data aggregate procedure	διαδικασία συνάθροισης δεδομένων
debrief	ενημερώνω συνοπτικά (στο τέλος μιας διαδικασίας)
decision tree	δενδροδιάγραμμα αποφάσεων
declarative knowledge	δηλωτική γνώση
deduction	παραγωγή (όρος της λογικής)
defective learner	μαθητής με ελλείψεις στη μάθηση
defense mechanism	μηχανισμός άμυνας
deficiency	1. έλλειψη (μερική) 2. ανεπάρκεια (υπάρχει κάτι εν μέρει) (πρβλ. impairment, loss)
deficient	ελλειμματικός

deficit	έλλειμμα
degrees of freedom	βαθμοί ελευθερίας
deliberate identification	σκοπίμη ταύτιση
delinquency	1. εγκληματικότητα (πράξεις που οδηγούν στην παραβίαση του ποινικού νόμου) [Λουκία Μπεζέ]
	2. παραβατικότητα (πρβλ. status offence)
delinquent	1. παραβάτης 2. εγκληματίας (αυτός που παρέβη τον ποινικό νόμο και καταδικάστηκε)
dementia	άνοια
demented	ανοϊκός
denotation	αντικειμενική σημασία
dependability	αξιοπιστία
dependence	εξάρτηση vs. ανεξαρτησία (ως ανάγκη. Πρβλ. addiction)
dependency	εξάρτηση (ως κατάσταση)
depersonalization	αποπροσωποποίηση
depression	κατάθλιψη
deprivation	αποστέρηση
descriptive quantitative method	περιγραφική ποσοτική μέθοδος
descriptive statistics	περιγραφική στατιστική
design	σχέδιο έρευνας
develop	αναπτύσσω
development	ανάπτυξη (πρβλ. evolution)
developmental counseling	αναπτυξιακή συμβουλευτική
developmental psychology	αναπτυξιακή ψυχολογία (πρβλ. evolutionary psychology)
developmental research	αναπτυξιακή έρευνα
deviance	απόκλιση (πρβλ. standard deviation)
deviant behavior(u)r	1. αποκλίνουσα συμπεριφορά 2. παρεκκλίνουσα συμπεριφορά
deviation	απόκλιση (στατ. όρος)
diathesis	διάθεση
dichotomous variable	διχοτομική μεταβλητή (στατ. όρος)
differential psychology	διαφορική ψυχολογία
directives	οδηγίες
disability	αναπηρία
disappointment	απογοήτευση
disclaimer	αποποιητική πρόταση
discovery oriented	προσανατολισμένο προς την ανακάλυψη
discourse	λόγος
discourse analysis	ανάλυση λόγου
discrete	διακριτικός
discriminant	διακρίνουσα
	Βλέπε: ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ: Έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας, τεύχος 60, Μάιος Ιούνιος 2003
discriminant validity	διακρίνουσα εγκυρότητα (στατ. όρος)

discrimination index	δείκτης διακριτότητας (στατ. όρος)
discursive psychology	1. παρεκβατική ψυχολογία 2. ψυχολογία των παρεκβάσεων του λόγου
disengaged	αποδευσιμμένος
disinhibition	αποτυχία της αναστολής, άρση της αναστολής
disorganized	αποδιοργανωμένος
disoriented	αποπροσανατολισμένος
dispersion	διασπορά
distance learning	εξ αποστάσεως μάθηση
distinctive	διακριτός
distortion	διαστρέβλωση
distractor	διασπαστής, διασπαστικό στοιχείο
distractor power analysis	ανάλυση της δύναμης των εσφαλμένων εναλλακτικών απαντήσεων
distress	ψυχική οδύνη, δυσφορία
distributed cognition	κατανεμημένη νόηση
disturbance	διαταραχή
divergent thinking	αποκλίνουσα σκέψη
diversity	διαφορετικότητα
domain	πεδίο (όρος γνωστικής ψυχολογίας)
domain-free	ελεύθερο πεδίου
domain-sampling	δειγματοληψία ομοειδών ως προς το πεδίο αντικειμένων (μεθοδολογικός όρος)
domain-specific	ειδικό ανά πεδίο
domains of behavior	τομείς συμπεριφορών
dorsolateral	πλαγιοπίσθιος
down regulation	μειορύθμιση, ρύθμιση προς τα κάτω
drive	1. ενόρμηση (ψυχαν. όρος) 2. ορμή
dummy variables	εικονικές μεταβλητές (στατ. όρος)
dyad	δυάδα
dynamic factor analysis	δυναμική παραγοντική ανάλυση
dyssocial behavior	δυσκοινωνική συμπεριφορά

E

e-learning	ηλεκτρονική μάθηση
early interactional experiences	πρώιμες εμπειρίες αλληλεπίδρασης
ecological niche	οικολογική κόγχη
ecological utility	οικολογική χρησιμότητα
ecological validity	οικολογική εγκυρότητα
education	1. εκπαίδευση (ως σύστημα) 2. παιδεία (από την άποψη της εκπαίδευσης. Πρβλ. culture)
educational psychology	ψυχολογία της εκπαίδευσης, εκπαιδευτική ψυχολογία
effect	1. επίδραση 2. αποτέλεσμα (πρβλ. law of effect)
(ceiling) effect	φαινόμενο (οροφής)
(floor) effect	φαινόμενο (δαπέδου)

effect size	μέγεθος της επίδρασης, μέγεθος του αποτελέσματος
effective	αποτελεσματικός
effector	ο επιφέρων αποτέλεσμα, ο επιδρών
efficacy	αποτελεσματικότητα
efficiency	αποδοτικότητα
efficient	αποδοτικός
egalitarianism	ισότητα
egocentrism	εγωκεντρισμός
ego control	έλεγχος του εγώ
ego infraction	έμφραγμα στο εγώ
ego resiliency	προσαρμοστικότητα του εγώ, ψυχολογική αντοχή του εγώ
eigenvalue	ιδιοτιμή
Einstellung (γερμ.)	προσδιοριστική τάση
-emic (-ημική)	
-etic (-ητική)	
	<p>Ο όρος «-ημική» και ο όρος «-ητική», αναφέρονται σε διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη διαπολιτιστική ψυχολογία. Η «ητική» προσέγγιση υποθέτει ότι μια θεωρία, η οποία κατασκευάστηκε σε ένα συγκεκριμένο πολιτισμό, έχει οικουμενική ισχύ. Αντίθετα, η «ημική» προσέγγιση ξεκινά τη μελέτη από συγκεκριμένους πολιτισμούς και διερευνά τα ψυχολογικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του κάθε πολιτισμού χωριστά.</p> <p>Βλέπε: Γεώργας, Δ. (1999). Οικολογική θεώρηση στην Κοινωνική Ψυχολογία. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ</i>, 6, 111-123.</p>
elaborated code	επεξεργασμένος κώδικας
element	στοιχείο
elicitation	πρόκληση (π.χ., πρόκληση ομολογίας)
embedded figure	ένθετη μορφή
emotion	συναίσθημα (χαρακτηρίζεται κυρίως από ετοιμότητα για δράση προς κάποιο ειδικό αντικείμενο ή κατάσταση (πρβλ. affect))
emotion focused coping	αντιμετώπιση εστιασμένη στο συναίσθημα
emotional	1. συναισθηματικός 2. συγκινητικός (I am getting emotional = συγκινούμαι) 3. συγκινησιακός
emotional concern empathy	ενσυναίσθηση μέσω συναισθηματικού ενδιαφέροντος
emotional disorders	συναισθηματικές διαταραχές
emotional exhaustion	συναισθηματική εξάντληση
emotional experience	συναισθηματική εμπειρία
emotional expression	συναισθηματική έκφραση
emotional expressiveness	συναισθηματική εκφραστικότητα
emotional flooding	κατακλυσμός ή πλημμυρίδα συναισθημάτων, συγκινησιακός κατακλυσμός
emotional response matching	ταίριασμα συναισθηματικής αντίδρασης
emotional state	συναισθηματική κατάσταση
emotional stability	συναισθηματική σταθερότητα

emotional support	συναισθηματική στήριξη
emotionality	συγκίνηση
empathetic set	ενσυναίσθητική προσδιοριστική τάση
empathy	1. ενσυναίσθηση 2. ικανότητα να συμπάσχει 3. συμπόνια (όταν τα συμφραζόμενα το επιτρέπουν)
empathy distress	ενσυναίσθητη δυσφορία
empirical validity	εμπειρική εγκυρότητα
empiricism	εμπειρισμός
empty chair technique	τεχνική της άδειας καρέκλας (όρος κλινικής ψυχολογίας)
encounter groups	συναντησιακές ομάδες
enduring	ανθεκτικός
enhancement	προώθηση
enmeshed	αλληλοεμπλεκόμενος
enrichment	εμπλουτισμός
epidemiology	επιδημιολογία
epistemology	επιστημολογία
equilibration	εξισορρόπηση
equilibrium	ισορροπία (όρος του Piaget)
estimate	εκτίμηση (υποκειμενική)
estimation	εκτίμηση
ethnic minority	εθνική μειονότητα
ethnography	εθνογραφία
ethogenic research	ηθογενής έρευνα
ethology	εθολογία (για την εξέταση της συμπεριφοράς των ζώων γενικά και συγκριτικά) ηθολογία (από το ήθος/τα ήθη. Για την εξέταση της συμπεριφοράς μόνο του ανθρώπου και κυρίως ως φιλοσοφική ή και λαογραφική περιοχή έρευνας)
evaluation	αξιολόγηση (πρβλ. assessment)
event-related potentials	προκλητά δυναμικά
evidence-based	τεκμηριωμένος
evolve	εξελισσομαι
evolution	εξέλιξη (όρος της βιολογίας. Πρβλ. development)
evolutionary	εξελικτικός
evolutionary psychology	εξελικτική ψυχολογία
evoked potential	προκλητό δυναμικό
executive function	εκτελεστική λειτουργία
exemplar	παράδειγμα μιας έννοιας (όρος γνωστικής ψυχολογίας)
exercise	άσκηση
existential	υπαρξιακός
existentialism	υπαρξισμός
expatriate	εκπατρισθείς
expectancy	προσδοκία (με βάση τη στατιστική πιθανότητα)
expectancy value	θεωρία της προσδοκώμενης αξίας
expectation	προσδοκία (για κάτι που θα συμβεί στο μέλλον μέσω ενός

experiencing	γνωστικού σχήματος)
experiential	το να βιώνεις
experiential psychotherapy	1. βιωματικός 2. υπαρξιακός
experimental extinction	υπαρξιακή ψυχοθεραπεία
expertise	πειραματική απόσβεση
explicit	εμπειρογνωμοσύνη
exploitation	έκδηλος
exploratory factor analysis	εκμετάλλευση
	1. διερευνητική παραγοντική ανάλυση 2. διερευνητική
expressed empathy	ανάλυση παραγόντων
external	εκφρασμένη ενσυναίσθηση
external motivation	εξωτερικός
external regulation	εξωτερικά κίνητρα
extinction	εξωτερική ρύθμιση
extraversion	απόσβεση (εξαρτημένου ανακλαστικού / αντίδρασης)
extrinsic	εξωστρέφεια
extrinsic motivation	εξωγενές
extrinsic value	εξωγενή κίνητρα
extro(a)version	εξωγενής αξία
	εξωστρέφεια

F

face validity	εγκυρότητα προσώπου (στατ. όρος)
facet	επιμέρους όψη / πλευρά
facet analysis	ανάλυση επιμέρους πλευρών
factor analysis	παραγοντική ανάλυση, ανάλυση παραγόντων (στατ. όρος)
factor extraction	εξαγωγή παραγόντων
factor loading	παραγοντική φόρτιση
factor score	παραγοντική βαθμολογία
factorial validity	παραγοντική εγκυρότητα (στατ. όρος)
factuality	αληθοφάνεια
fading scaffolding	φθίνουσα καθοδήγηση
false belief	λανθασμένη πεποίθηση
false belief task	έργο λανθασμένης πεποίθησης
false self	ψευδής εαυτός
familiarity	οικειότητα
familiarization	εξοικείωση
family constellation	οικογενειακή συνάθροιση
family schema	οικογενειακό σχήμα
fantasy empathy	φαντασιακή ενσυναίσθηση
fatigue	κόπωση
fear of strange	φόβος του ξένου (του μη οικείου)
feasible	πραγματοποιησιμος, εφικτός
feasibility	το εφικτόν, το πραγματοποιήσιμο
feedback	(επ)ανατροφοδότηση, ανάδραση

feeling	αίσθημα (θυμική κατάσταση που χαρακτηρίζεται από έλλειψη ετοιμότητας για δράση)
feeling expressive therapy	θεραπεία με έκφραση αισθημάτων
feminist research	φεμινιστική έρευνα
fiction	επιστημονική φαντασία (πρβλ. imagination)
fictional	φαντασιακός, φανταστικός (πρβλ. imaginary)
figure	1. σχήμα 2. μορφή
figure and ground	μορφή και βάθος
filter	ιθμός
fitness	ευεξία (λόγω καλής φυσικής κατάστασης)
flexible	ευέλικτος, εύκαμπτος
flexibility	ευελιξία, ευκαμψία
flexible sampling	ευέλικτη δειγματοληψία
flooding therapy	κατακλυσμιαία θεραπεία
floor effect	δαπέδου φαινόμενο, δαπέδου αποτέλεσμα
focus	εστίαση
focus group	ομάδα θεματικής εστίασης, ομάδα συζήτησης (ειδικού θέματος)
follow up	1. παρακολούθηση αποτελέσματος 2. επαναληπτική εξέταση
footing	έρεισμα
form	μορφή, διαμορφώνω
formal	τυπικός
formal thought	τυπική λογική σκέψη
formalism	φορμαλισμός
format	1. σχήμα, διάταξη [Αναστασία Ευκλείδη & Αριστοτέλης Κάντας] 2. μορφότυπος (όρος της πληροφορικής) Βλέπε: ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ, Έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας, τεύχος 43, Ιούλιος-Αύγουστος 2000
formation	μορφοποίηση, σχηματισμός
formula	τύπος
fragile X syndrome	σύνδρομο του εύθραυστου Χ χρωμοσώματος
frame	πλαίσιο
frame of reference	πλαίσιο αναφοράς (πρβλ. context)
framing	πλαισίωση
free-floating anxiety	περιρρέον άγχος
frequency distribution	κατανομή συχνοτήτων
frontal	μετωπιαίος
frustration	1. ματαίωση 2. δυσφορία
function	λειτουργία
functioning	λειτουργικότητα
functionalism	θεωρία του λειτουργισμού, λειτουργισμός

G

galvanic skin response	γαλβανική αντίδραση του δέρματος
Gemeinschaft (γερμ.)	κοινότητα
Gesellschaft (γερμ.)	κοινωνία
gene	γονίδιο
general linear models	γενικά γραμμικά μοντέλα
general estimation equations method	μέθοδος ισοτήτων γενικευμένων εκτιμητριών
generality	γενικότητα
generalized anxiety	γενικευμένο άγχος
generalized least squares	γενικευμένα ελάχιστα τετράγωνα
generalized other	γενικευμένος άλλος
genome	γονιδίωμα
genre*	είδος / ύφος (του κειμένου)
genuineness	γνησιότητα
gestalt	1. μορφή 2. μορφολογικός (ως επιθετικός προσδιορισμός)
gifted	προικισμένος
global	παγκόσμιος
global satisfaction with life as a whole	σφαιρική ικανοποίηση από τη συνολική ζωή
global self-worth	σφαιρική αυτο-αξία
globalization	παγκοσμιοποίηση
goal	στόχος (γενικός) (πρβλ. aim)
goal importance	σπουδαιότητα στόχου
goal setting	στοχοθεσία
good reader	καλός αναγνώστης
goodness of fit	δείκτης προσαρμογής, δείκτης καταλληλότητας
gradient	κλίση
grief	θλίψη, θρήνος
grieve	θρηνώ
growth	1. αύξηση 2. ανάπτυξη (της οικονομίας, των επιχειρήσεων. Πρβλ. development)
grounded theory	θεμελιωμένη θεωρία
grouping	οργάνωση, ομαδοποίηση
groupment	συναγωγή (όρος εξελικτικής ψυχολογίας)
guided imagery	καθοδηγούμενη νοερή εικόνα / απεικόνιση

H

habit	συνήθεια
habituation	εθισμός (ψυχολογικός μηχανισμός)
handicap	μειονεξία, μειονέκτημα
hardiness	ψυχική ευρωστία
hardware	υλισμικό

Βλέπε: ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ: Έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας, τεύχος 25, Ιούλιος-Αύγουστος 1997

head-on-collision	κατά πρόσωπο σύγκρουση
hearing	ακοή

helper	1. βοηθός, αρωγός 2. βοηθών
helpless	αβοήθητος
hermeneutics	ερμηνευτική
heterogeneity	ανομοιογένεια
heterotypic continuity	ετεροτυπική συνέχεια
heuristics	ευρετική, ευρετικές μέθοδοι
hierarchical model	ιεραρχικό μοντέλο
hierarchical multiple regression	ιεραρχική πολλαπλή παλινδρόμηση
holding	κράτημα
homecoming depression	κατάθλιψη της επανόδου στο σπίτι
homogeneity of regression	ομοιογένεια της παλινδρόμησης
homogeneity of variance	ομοιογένεια της διακύμανσης
homophobia	ομοφυλοφοβία, φοβία για τους ομοφυλόφιλους
homotypic continuity	ομοτυπική συνέχεια
human relations	1. ανθρώπινες σχέσεις 2. εργασιακές σχέσεις (όρος οργανωτικής ψυχολογίας)
human resource	ανθρώπινο δυναμικό (πρβλ. resources)
hygiene factor	παράγοντας υγιεινής
hyper-reflection	υπερ-αντανάκλαση
hyper-intention	υπερ-πρόθεση
hypnotic trance	υπνωτική έκσταση
hypothesis testing	έλεγχος υπόθεσης
I	
I statement	δηλώσεις εγώ
ideal self	ιδανικός εαυτός
ideation	ιδεασμός
identification	ταύτιση
identity	ταυτότητα
image	1. νοερή εικόνα (αυτή που υπάρχει στο νου) 2. νοητική εικόνα (αυτή που κατασκευάζει κάποιος στο νου του) 3. εικόνα
image of developing self	εικόνα του αναπτυσσόμενου εαυτού
imagery	νοερή / νοητική απεικόνιση
imaginary	φανταστικός (πρβλ. fictional)
imaginary audience	φανταστικό ακροατήριο
imagine	φαντάζομαι
impaired	1. εξασθενημένος 2. ελλειμματικός (ιατρικός όρος)
impairment	1. εξασθένηση (σταδιακή) 2. έλλειμμα (π.χ., προσοχής, μνήμης)
implicated	ενοχοποιημένος (όρος της νομικής)
implication	1. συνεπαγωγή (όρος της λογικής) 2. επίπτωση
implicature	συνεπαγόμενα (όρος της σημασιολογίας)
implicit	άδηλος
impotence	σεξουαλική ανικανότητα

imprinting	αποτύπωση
impulse	παρόρμηση
impulsive	παρορμητικός
in service training	ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση
in session	ενδοσυνεδριακή
in summary	συνοψίζοντας
inability	1. μη ικανότητα, έλλειψη ικανότητας 2. ανικανότητα
inborn	εγγενής
incapacity	αδυναμία
incentive	εξωτερικό κίνητρο
incentives for mastery	εξωτερικά κίνητρα για μάθηση
incitement	υποκίνηση
inclusion	εγκλεισμός, ένταξη
inclusion criteria	κριτήρια συμπερίληψης
inclusive education	1. συνεκπαίδευση (όρος της ειδικής αγωγής) 2. εκπαίδευση για όλους
incomplete	ατελής
incongruence	ασυμφωνία, έλλειψη σύγκλισης
incompetence	ανεπάρκεια (σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια)
incorporation	ενσωμάτωση
independence	ανεξαρτησία
independent level	ανεξάρτητο επίπεδο
index	δείκτης
induction	1. επαγωγή (όρος της λογικής) 2. εισαγωγική εκπαίδευση στο χώρο εργασίας
industrial accident	εργατικό ατύχημα (στη βιομηχανία)
inertia	1. αδράνεια 2. μεταβλητότητα ή ιδιοτιμή του άξονα Πρόκειται για στατιστικό όρο κατά τον Benzecri ο οποίος εισήγαγε την ανάλυση αντιστοιχιών (correspondance analysis). Η ιδιοτιμή του άξονα, που εκφράζει το ποσοστό συμμετοχής του άξονα στην ερμηνεία του φαινομένου, αντιστοιχεί στην έννοια της "μεταβλητότητας" στην πολυμεταβλητή ανάλυση. [Θεόδωρος Χατζηπαντελής]
infant	βρέφος
inference	συμπερασμός, συναγωγή συμπερασμάτων (όροι της λογικής)
inference diagram	διάγραμμα συμπερασμού
inferential statistics	συμπερασματική στατιστική
inferred-belief control task	έργο ελέγχου συναχθείσης πεποίθησης
inflexibility	1. ανελαστικότητα 2. έλλειψη ευελιξίας
informants correspondance	αντιστοίχιση πληροφοριοδοτών
information processing	επεξεργασία πληροφοριών
infusion programme	πρόγραμμα έγχυσης
inherent	εγγενής
inhibition	αναστολή
initiation	1. έναρξη (π.χ., επαγγέλματος) 2. μήση

initiative	πρωτοβουλία
injured worker	1. θύμα εργατικού ατυχήματος 2. εργάτης που υπέστη ατύχημα
injury	τραυματισμός
inner speech	εσωτερικός λόγος
inoculation	εμβολιασμός
input	εισιόν
insanity	τρέλα, παραφροσύνη
insecure attachment	ανασφαλής προσκόλληση
insecure behavior	ανασφαλής συμπεριφορά
insight	ενόραση
insomnia	αϋπνία
instances of meaning	περιπτώσεις σημασίας
instinct	ένστικτο
instinctual frustration	1. ενστικτώδης ματαίωση 2. ενορμητική ματαίωση (ψυχαν. όρος)
institutional experience	ιδρυματική εμπειρία
instruction	διδασκαλία
instrumental	συντελεστικός
instrumental conditioning	συντελεστική εξάρτηση
instrumental emotion	συντελεστικό συναίσθημα
integration	1. ολοκλήρωση 2. ενσωμάτωση 3. σύνθεση
integrated	1. ολοκληρωμένος 2. ενσωματωμένος
intellectual	διανοητικός
intelligence	νοημοσύνη
intelligent	ευφυής, νοήμων
interaction	1. αλληλεπίδραση (π.χ., μεταξύ δύο προσώπων και στατ. όρος) 2. διάδραση (π.χ., εναλλαγή δράσης μεταξύ ενός ατόμου και του Η/Υ)
interaction analysis	ανάλυση αλληλεπίδρασης
interactive	1. αλληλεπιδραστικός 2. διαδραστικός
interactive-compensatory hypothesis	υπόθεση της αλληλεπίδρασης-αντιστάθμισης
intercorrelations	1. διασυσχετίσεις (στατ. όρος) 2. διασυνδέσεις
interdependence	αλληλεξάρτηση
interdisciplinary	1. διεπιστημονικός 2. διαθεματικός
intergroup bias	διομαδική μεροληψία, διομαδική στρέβλωση
internal	εσωτερικός
internal consistency	εσωτερική συνέπεια (στατ. όρος)
internal locus of control	εσωτερικός τόπος (ή έδρα) ελέγχου
internal motivation	εσωτερικά κίνητρα
internal working model	εσωτερικό μοντέλο εργασίας
internalization	εσωτερίκευση
internship	άσκηση για ειδικότητα
interpelate	1. επερωτώ 2. καλώ για εξήγηση

interpersonal	διαπροσωπικός
interpersonal circle theory	θεωρία του διαπροσωπικού κύκλου
interrelational	συσχετιστικός (βαθύτερων σχέσεων)
intersubjectivity	διυποκειμενικότητα
interval scales	1. κλίμακες ίσων διαστημάτων, ισοδιαστημικές κλίμακες (στατ. όρος)
intervention	παρέμβαση
intracranial self-stimulation	ενδοκρανιακός αυτοερεθισμός
intrapersonal	ενδοπροσωπικός
intrinsic	ενδογενές
intrinsic activity	ενδογενής δραστηριότητα
intrinsic motivation to experience motivation	ενδογενή κίνητρα για βίωση διέγερσης ή κινήτρων
intrinsic motivation to know	ενδογενή κίνητρα για απόκτηση γνώσης
intrinsic value	ενδογενής αξία
introjected regulation	ενδοπροβαλλόμενη ρύθμιση
introjection	ενδοβολή, ενδοπροβολή
introspection	ενδοσκοπήση
intro(a)version	εσωστρέφεια
intuition	διαίσθηση (πρβλ. insight)
involvement	εμπλοκή
ipsative model	μοντέλο μοναδικής βαθμολογίας (στατ. όρος)
irrational thinking	παράλογη σκέψη
item	1. ερώτηση / πρόταση (για ερωτηματολόγιο) 2. στοιχείο
item-response theory	θεωρία της απαντητικότητας των ερωτήσεων
item-total correlation	συσχέτιση ερώτησης με υπόλοιπη ολική βαθμολογία (στατ. όρος)

J

job	εργασία (έμμισθη)
job analysis	ανάλυση εργασιακών καθηκόντων
job performance	επαγγελματική επίδοση
job satisfaction	επαγγελματική ικανοποίηση
joint attention	συνδυασμένη προσοχή
judg(e)ment	κρίση (υποκειμενική)
juvenile delinquency	1. νεανική εγκληματικότητα 2. νεανική παραβατικότητα
juvenile delinquent	1. νεαρός εγκληματίας 2. νεαρός παραβάτης
joined attention	από κοινού παρατήρηση

K

kin terms	όροι συγγένειας
kinship	συγγένεια
knowledge	γνώση
kurtosis	κύρτωση

L

label	1. ετικέτα 2. ονομασία
laboratory	εργαστήριο (επιστημονικό)
lack	1. απουσία 2. έλλειψη (ολική)
lack of personal accomplishments	έλλειψη προσωπικών επιτευγμάτων
latency	λανθάνων (χρόνος), λανθάνουσα κατάσταση
latent	λανθάνων
latent learning	λανθάνουσα μάθηση
law of effect	νόμος του αποτελέσματος
leadership	ηγεσία, ηγετική
learned helplessness	μαθημένη αβοηθησία
learner	αυτός που μαθαίνει
learning difficulties	1. δυσκολίες / προβλήματα σχολικής μάθησης 2. μαθησιακές δυσκολίες
learning disabilities	1. (ειδικές) μαθησιακές δυσκολίες / (ειδικά) μαθησιακά προβλήματα 2. μαθησιακές μειονεξίες
lecture	διάλεξη
lesion	οργανική βλάβη, πληγή, τραύμα (εσωτερικού οργάνου. Πρβλ. damage, injury)
levels of consciousness	επίπεδα συνειδητότητας
lexical hypothesis	λεξικολογική υπόθεση
lexicality	λεξικότητα (γλωσ. όρος)
liability	1. ευθύνη 2. το παθητικό
libido	1. λίμπιντο 2. λιβιδινική ενέργεια
life expectancy	το προσδόκιμο της διάρκειας ζωής
life long learning	διά βίου μάθηση
life skills	δεξιότητες ζωής
life span	διά βίου, η διάρκεια ζωής
life span development	διά βίου ανάπτυξη
linguistic analysis	γλωσσική / γλωσσολογική ανάλυση
link function	συνάρτηση σύνδεσης
list	κατάλογος
listen	ακούω προσεκτικά, ακροώμαι
loading	φόρτιση
locus of causality	τόπος της αιτίας (δηλαδή πού εντοπίζεται η αιτία)
locus of control	τόπος ελέγχου, έδρα ελέγχου
(diary) log	1. ημερολόγιο (καταγραφή του τι κάνεις, π.χ. στο εργαστήριο) 2. συντομογραφία του μαθηματικού όρου 'logarithmus'
logical learning	λογική μάθηση
logistic regression	λογιστική παλινδρόμηση (στατ. όρος)
logistics	διαχείριση εφοδιασμού
longitudinal	διαχρονικός (πρβλ. cross-sectional)
looking-glass self	αντανακλώμενος εαυτός
loss	1. απώλεια 2. ζημία (όρος της οικονομίας)

M	
madness	τρέλα (πρβλ. insanity)
maintenance	συντήρηση
maladaptive behavior	δυσπροσαρμοστική συμπεριφορά
maladaptive primary emotion	δυσπροσαρμοστικό πρωτογενές συναίσθημα
maladjustment	δυσπροσαρμοστικότητα
manageability	δυνατότητα χειρισμού
manifestation	εκδήλωση
MANOVA	πολυμεταβλητή ανάλυση διακύμανσης
mapping	1. αντιστοίχιση (μαθημ. όρος) 2. χαρτογράφηση (π.χ., brain mapping = χαρτογράφηση εγκεφάλου)
marginalization	περιθωριοποίηση
masking effect	επίδραση απόκρυψης
master	1. κύριος, αφέντης 2. δάσκαλος 3. μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης 4. κατέχω, γίνομαι κύριος
mastery goals	στόχοι κατάκτησης της γνώσης
matching items test	τεστ σύζευξης ερωτήσεων
maternal deprivation	μητρική αποστέρηση
maturation	ωρίμανση
mature coping strategies	ώριμες στρατηγικές αντιμετώπισης (αγχогόνων καταστάσεων)
maximum likelihood method	μέθοδος μεγίστης πιθανοφάνειας
mean	μέσος όρος (στατ. όρος)
meaning emphasis programme	πρόγραμμα που δίνει έμφαση στο νόημα
meaningfulness	ύπαρξη νοήματος
measure development research	έρευνα ανάπτυξης εργαλείων αξιολόγησης
measurement error	σφάλμα μέτρησης
median	διάμεσος (στατ. όρος)
mediate	διαμεσολαβώ
mediation	διαμεσολάβηση
mediator (variable)	1. διαμεσολαβητής 2. ενδιάμεση (μεταβλητή, στατ. όρος)
meditation	1. υπερβατικός διαλογισμός 2. αυτοσυγκέντρωση (όρος ανατ. θρησκειών)
mental	1. νοητικός 2. ψυχικός
mental alienation	1. νοητική αποξένωση 2. ψυχική αποξένωση
mental health	ψυχική υγεία
mental rigidity	νοητική ακαμψία
meritocracy	αξιοκρατία
meta-analysis	μετα-ανάλυση
meta-analysis of comparisons	μετα-ανάλυση συγκρίσεων
meta-analysis of relational research	μετα-ανάλυση ερευνών συσχέτισης
meta-task	μετα-έργο
metacognition	μεταγινώσκειν
metacognitive knowledge	μεταγνωστική γνώση
metaknowledge	μεταγνώση

microdialysis	μικροδιαπίδυση
mind	νους, πνεύμα
mind-body dualism	δυσισμός πνεύματος-σώματος
misconception	παρανόηση
miscue analysis	ανάλυση λαθεμένης αντίληψης νύξεων ή σημάτων
mobilization	κινητοποίηση (πρβλ. motivate)
model	1. πρότυπο 2. μοντέλο 3. ομοίωμα 4. υπόδειγμα
modeling	μίμηση προτύπου (όρος της εκπαιδευτικής και κλινικής ψυχολογίας)
modeling of cognition	μοντελοποίηση της νόησης (με την έννοια της προσομοίωσης)
models of teaching	πρότυπα διδασκαλίας
moderated regressions	εξομάλυνση παλινδρόμησης (στατ. όρος)
modifiability	τροποποιητικότητα
modification index	δείκτης τροποποίησης
momentum	1. ορμή (όρος φυσικής) 2. δυναμική (πρβλ. drive)
monitor	παρακολουθώ
monitor	οθόνη προβολής
monitoring	παρακολούθηση (π.χ. μιας διαδικασίας) 2. παρακολούθηση (μέσω οθόνης)
monotropism	μονοτροπισμός
mood	διάθεση (δεν απευθύνεται προς κάποιο ειδικό αντικείμενο)
moral development	ηθική ανάπτυξη
moralization	ηθικοποίηση
motivate	δημιουργώ κίνητρα
motivation	κίνητρα (γενικός όρος)
motive	το (συγκεκριμένο) κίνητρο
move	συγκινώ (διεγείρω συναισθηματικά)
(being) moved	συγκινούμαι
moving	συγκινητικός
multidimensional model	πολυδιάστατο μοντέλο
multidimensionality	το πολυδιάστατο
multiple correlation	πολλαπλή συσχέτιση (στατ. όρος)
multiple regression analysis	ανάλυση πολλαπλής παλινδρόμησης (στατ. όρος)
multivariate	πολυμεταβλητός
multivariate correlational methods	πολυμεταβλητές μέθοδοι συσχέτισης
multivariate statistical analysis	πολυμεταβλητή στατιστική ανάλυση
multivariate time series analysis	πολυμεταβλητή ανάλυση χρονοσειράς
mutation	μετάλλαξη
mutual	αμοιβαίος

N

name matching	ονοματική ταύτιση
naming	ονομασία
narrative analysis	αφηγηματική ανάλυση

narrative thinking	αφηγηματική σκέψη
nationhood	εθνότητα
nativism	εμφυτοκρατία, νατιβισμός
natural language	φυσική γλώσσα
naturalistic qualitative research	νατουραλιστική ποιοτική έρευνα
negativism	αρνητισμός
negative imagery technique	τεχνική αρνητικών νοερών / νοητικών εικόνων
nested factor model	μέθοδος εγκλεισμένων παραγόντων
neurofeedback	νευροανάδραση, νευροεπανατροφοδότηση
neurophysiological process	νευροφυσιολογική διεργασία
neurotic coping strategies	νευρωτικές στρατηγικές αντιμετώπισης (αγχογόνων καταστάσεων)
neuroticism	νευρωτισμός
neurotransmitter	νευροδιαβιβαστής
niche market	κόγχη αγοράς (πρόκειται για κενό της αγοράς ως προς κάποιο θέμα)
noetic	νοητικός
nominal scales	ονομαστικές κλίμακες
nomothetic group design	σχέδιο έρευνας νομοθετικής ομάδας
non directive skills	μη κατευθυντικές δεξιότητες
non possessive warmth	μη κτητική ζεστασιά
non specific psychological distress	μη συγκεκριμένη ψυχολογική δυσφορία
nonparametric parallels	μη παραμετρικά παράλληλα
nonsignificant difference	μη σημαντική διαφορά
nonword repetition test	τεστ επανάληψης ψευδολέξεων
norm	τυπική τιμή, νόρμα οποιοδήποτε μέγεθος το οποίο εμφανίζεται με τη μεγαλύτερη συχνότητα (στατ. όρος)
normal	φυσιολογικός, κανονικός
normal distribution	ομαλή / κανονική κατανομή (στατ. όρος)
normal ogive curve	κανονική αψιδωτή καμπύλη (στατ. όρος)
normalized	κανονικοποιημένος
normative data	1. κανονιστικά δεδομένα 2. τυπικά δεδομένα (μόνο για τα τεστ)
not-own belief task	έργο όχι δικής μας πεποίθησης
notion	ιδέα, γνώμη
now-self	εαυτός της συγκεκριμένης στιγμής
Ο	
oblimin rotation	πλάγια περιστροφή αξόνων (στατ. όρος)
oblique rotation	πλάγια περιστροφή αξόνων (στατ. όρος)
object relation	αντικειμενότροπος σχέση
objective	στόχος (σε εκπαιδευτικά, ερευνητικά πλαίσια)
observation learning	μάθηση μέσα από παρατήρηση
observed	το παρατηρούμενο

observer rating	αξιολογική εκτίμηση (βαθμολογία) παρατηρητή
observing	το παρατηρούν
occasion	περίσταση
occipital	νιακός
occupational accident	1. ατύχημα κατά την ώρα της εργασίας 2. εργατικό ατύχημα
occupational therapist	εργοθεραπευτής
occupational therapy	εργοθεραπεία
odds ratio	λόγος πιθανοτήτων (μαθημ. όρος)
old offender	υπότροπος
on the job training	εκπαίδευση στο χώρο εργασίας, εκπαίδευση επί τόπου
one way analysis	ανάλυση μονής κατεύθυνσης
one way ANOVA	ανάλυση διακύμανσης μονής κατεύθυνσης
one way design	σχέδιο έρευνας μονής κατεύθυνσης
one way vision	μονοδρομική όραση
online	τρέχων
ontogenesis	οντογένεση
openness to experience	δεκτικότητα στην εμπειρία
operant conditioning	λειτουργική εξάρτηση
operate	λειτουργώ, χειρίζομαι
operational	λειτουργικός (από την άποψη του χειρισμού)
operational definition	λειτουργικός ορισμός
operational knowledge	λειτουργική γνώση
operational thinking	λειτουργική σκέψη
operationalize	καθιστώ κάτι ικανό προς χειρισμό
optimization	βελτιστοποίηση
optimum performance test	τεστ της βέλτιστης επίδοσης
(first, second, ...) order factor	παράγοντας (πρώτης δεύτερης, κ.λπ.) τάξης
(primary, secondary, ...) order factor	πρωτογενής, δευτερογενής, ... παράγοντας
ordinal numbers	τακτικοί αριθμοί (πρώτος, δεύτερος, κ.λπ.)
ordinal scales	τακτικές κλίμακες
organismus	οργανισμός
organizational embeddedness	1. οργανωσιακό ένθετο (ό,τι αφορά την οργάνωση) 2. οργανωτικό ένθετο (ό,τι αφορά τη διαδικασία)
orienting reflex	αντανακλαστικό του προσανατολισμού
orthogenesis	ορθογένεση
ought self	δεοντικός εαυτός
outcome	αποτέλεσμα
outcome-based research	έρευνα βασιζόμενη στο αποτέλεσμα
outcome expectations	προσδοκίες αποτελέσματος
outdirectedness	καθοδήγηση (ή κατεύθυνση) προς τα έξω
overextension	υπεργενίκευση

P

paired samples	εξισωμένα ζεύγη
paradoxical intention	παράδοξη πρόθεση

parallel analysis	παράλληλη ανάλυση
parallel forms reliability	αξιοπιστία παράλληλων μορφών (στατ. όρος)
parameter	παράμετρος Οποιαδήποτε ποσότητα που αναφέρεται σε όλον τον πληθυσμό. Για παράδειγμα, ο αριθμητικός μέσος όρος όλου του πληθυσμού είναι μια παράμετρος. [Γρηγόρης Κιοσέογλου]
(one / two / three)-parameter logistic model	λογιστικό μοντέλο (μιας / δύο) παραμέτρων (στατ. όρος)
parent-child interaction	αλληλεπίδραση γονέα-παιδιού
parent training	εκπαίδευση των γονέων
parental attributions of achievement	γονεϊκές αιτιακές αποδόσεις της επίδοσης
parental involvement	γονεϊκή εμπλοκή
parents-school partnership	συνεργασία γονέων και σχολείου
parietal	βρεγματικός
part	τμήμα
participant action research	έρευνα συμμετοχικής δράσης
partner	εταίρος, συνεταίρος
partnership	εταιρικήτητα, συνεργασία
pattern	1. πρότυπο 2. διάταξη 3. σχηματική παράσταση
pattern recognition	αναγνώριση προτύπου (μορφής)
path analysis	ανάλυση διαδρομών
peer-leader	αρχηγός συνομηλίκων / ομοτέχνων
peer-led intervention	παρέμβαση υλοποιούμενη από συνομηλίκους / ομοτέχνους
peer cluster theories	θεωρίες για τις ομάδες ομηλίκων / ομοτέχνων
peer nominations	υποψηφιότητες εκ μέρους των συνομηλίκων / ομοτέχνων
peer rating	αξιολογική εκτίμηση (βαθμολογία) συνομηλίκων / ομοτέχνων
Pearson <i>r</i> coefficient	συντελεστής συσχέτισης Pearson <i>r</i>
people-oriented set of concerns	ενδιαφέρον για τους ανθρώπους, ανησυχία για τους ανθρώπους
perceivable	αντιληπτός
perceived behavior control	αντιλαμβανόμενος έλεγχος συμπεριφοράς
perceived competence	αντιλαμβανόμενη ικανότητα
perceived risk	αντιλαμβανόμενη επικινδυνότητα
percentage	1. ποσοστό 2. εκατοστιαία τιμή
percentile	εκατοστημόρια
percentile ranks	βαθμίδες εκατοστημορίων
perception	αντίληψη
performance	1. επίδοση, επίτευξη 2. απόδοση (στην εργασία)
performance test	εκτελεστική ή πρακτική δοκιμασία (δηλ., μη λεκτική)
periodic attractor	περιοδικός ελκυστής
perseveration	εμμονή, έμμονη επανάληψη
personal disturbance scale	κλίμακα προσωπικών διαταραχών
personal fable	προσωπικός μύθος

perspective taking empathy	ενσυναίσθηση μέσω της προοπτικής του άλλου
phenomenological research	φαινομενολογική έρευνα
phenomenon	φαινόμενον
phobia	φοβία
phonological loop	1. φωνολογικό κύκλωμα 2. φωνολογικός βρόγχος
phonological process	φωνολογική διεργασία
phonological similarity effect	επίδραση / αποτέλεσμα της φωνολογικής ομοιότητας
phonology	φωνολογία
physical dependence	σωματική εξάρτηση
physical fitness	φυσική ευρωστία (όπως τη νιώθει το άτομο)
physical matching	ταύτιση εξωτερικής μορφής
picture	εικόνα (πρβλ. image)
pilot study	δοκιμαστική μελέτη, προκαταρκτική μελέτη / έρευνα
placebo	εικονικό φάρμακο Βλέπε στη σ. 3 στο Επικοινωνία για τη νόσο Alzheimer (2001, Σεπτέμβριος). [Αναστασία Ευκλείδη]
planned behavior	σχεδιασμένη συμπεριφορά
planning	σχεδιασμός
plasticity	πλαστικότητα
point attractor	ελκυστής σημείου
point in time	συγκεκριμένη στιγμή στο χρόνο
political socialization	πολιτική κοινωνικοποίηση
poor reader	κακός αναγνώστης
population effect size	επίδραση του μεγέθους του πληθυσμού
positive asset search	αναζήτηση θετικών προσόντων / στοιχείων
positive engagement	θετική ενασχόληση
positive possibility	θετική δυνατότητα
positive regard	θετική εκτίμηση
positivism	θετικισμός
possibility	δυνατότητα
possible self	πιθανός / δυνατός εαυτός (σε αντιδιαστολή προς τον πραγματικό εαυτό)
posttest	1. εξέταση μετά, μετεξέταση, μετέλεγχος (πρβλ. pretest) 2. μεταδοκιμασία (αφορά τη συγκεκριμένη δοκιμασία) αξίωμα
postulation	1. δυναμικό 2. δυνατότητα
potential	δυνητικός εαυτός
potential selfhood	ισχύς, εξουσία
power	ισχύς της ανάλυσης
power analysis	Συναφείς όροι: ισχύς στατιστικού τεστ, ισχύς στατιστικού ελέγχου [Κολύβα-Μαχαίρα, Φ., & Μπόρα-Σέντα, Ε. (1995). Στατιστική. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.] ανάλυση ισχύος Ισχύς είναι η δυνατότητα που έχουμε να απορρίψουμε μια μηδενική υπόθεση όταν είναι ψευδής [βλ. σ. 41 στο: Norusis, M. J.

(1993). *SPSS for Windows. Advanced Statistics Manual*. Chicago: SPSS Inc.]

[Αριστοτέλης Κάντας]

practicum	πρακτική άσκηση
practitioner-scholar	επιστήμονας-επαγγελματίας
pragmatics	πραγματολογία
preconscious	προσυνειδητό (ψυχαν. όρος)
prediction analysis	ανάλυση προβλέψεων
prediction research	έρευνα πρόβλεψης
predictive validity	προβλεπτική ή προγνωστική εγκυρότητα
predictor	προγνωστικό όργανο
predisposition	προδιάθεση
prejudice	προκατάληψη
premeditated	προμελετημένη
pre-operational thought	προλογική σκέψη, προλειτουργική σκέψη
preparatory	προπαρασκευαστικό
preparedness	βιολογική ετοιμότητα
	Όρος που καθιερώθηκε από τον Seligman [βλ. Ζαφειροπούλου, Μ. & Παππά, Ε. (2002). Ο ρόλος της βιολογικής ετοιμότητας και του κοινωνικού περιβάλλοντος στην εγκατάσταση κοινωνικής φοβίας. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ</i> , 9, 365-377.]
preschoolers	προσχολική ηλικία
pretactile interaction	προαπτική σχέση / αλληλεπίδραση
pretend play	παιχνίδι προσποίησης
pretest	1. εξέταση πριν, προεξέταση, προέλεγχος (πρβλ. post test) 2. προδοκιμασία (αφορά τη συγκεκριμένη δοκιμασία)
pretraining	προκαταρκτική εκπαίδευση / κατάρτιση
prevention heuristics	ευρετικοί τρόποι πρόληψης
primary cognitive appraisal	πρωτογενής γνωστική αποτίμηση
primary prevention	πρωτογενής πρόληψη
primed	αυτό στο οποίο δίνεται προτεραιότητα
priming	απόδοση προτεραιότητας
primitive	αρχέγονο
principal components analysis	ανάλυση κύριων συνιστωσών
principal axes	κύριοι άξονες
pro-social (behavior)	φιλο-κοινωνικός [αυτός που έχει θετική κοινωνική συμπεριφορά. Πρβλ. pro-German = γερμανόφιλος]
	[Λουκία Μπεζέ]
problem child	προβληματικό παιδί
problem focused coping	αντιμετώπιση εστιασμένη στο πρόβλημα
problem solving	λύση προβλημάτων
problem solving (technique)	(τεχνική) επίλυσης προβλημάτων
procedural knowledge	διαδικαστική γνώση
procedure	διαδικασία
process	1. διεργασία 2. πορεία 3. εξέλιξη
process goals	στόχοι διεργασίας

processing system	σύστημα επεξεργασίας
procrastination	αναβλητικότητα
product moment	γινόμενο ροπών (στατ. όρος)
professional illusion	επαγγελματικές ψευδαισθήσεις
projection	προβολή
promotion	προαγωγή
prompting	παρακίνηση
prototype	πρωτότυπο
proxemics	εγγυπητολογία
proximity	εγγύτητα
pseudovisible	ψευδομεταβλητή
psychic dependence	ψυχική εξάρτηση
psychoanalytic theory	ψυχαναλυτική θεωρία
psychodynamic	ψυχοδυναμική
psychological assistant	βοηθός ψυχολόγου
psychological associate	συνεργάτης ψυχολόγου
psychologization	ψυχολογιοποίηση
psychometric	ψυχομετρικός
psychometric research	ψυχομετρική έρευνα
psychometrician	ψυχομέτρης
psychometrics	ψυχομετρία
psychomotor	ψυχοκινητικός
psychopathology	ψυχοπαθολογία
psychotherapy integration movement	κίνηση για τη σύνθεση των ψυχοθεραπευτικών μοντέλων
punctuation	επιτονισμός (όρος κλινικής ψυχολογίας)
purpose	σκοπός (ποιητικό αίτιο)

Q

qualification search	αναζήτηση προσόντων
qualitative content analysis	ποιοτική ανάλυση περιεχομένου
quantitative content analysis	ποσοτική ανάλυση περιεχομένου
quantitative experimental design	ποσοτικός πειραματικός σχεδιασμός
quantitative quasi-experimental design	ποσοτικός ημι-πειραματικός σχεδιασμός
quasi-likelihood function	ημι-πιθανοφαιακές συναρτήσεις

R

race minority	φυλετική μειονότητα
radical constructionism	ριζικός κονστρουξιονισμός
random error	τυχαίο σφάλμα
randomizing methods	μέθοδοι τυχαιοποίησης
range	εύρος
range restriction	περιορισμός εύρους
rapport	καλή σχέση επικοινωνίας
rating	1. βαθμολόγηση / βαθμολογία 2. αξιολόγηση 3. αξιολογική

rating scales	εκτίμηση (πρβλ. assessment, evaluation)
ratio	κλίμακες βαθμολόγησης / αξιολόγησης
ratio scale	λόγος (μαθημ. όρος)
rationale	αναλογική κλίμακα
rational-emotive theory	συλλογιστική, "λογική" λογικο-θυμική θεωρία Βλέπε: Σταλίκας, Α. (2001). <i>Η κατασκευή της Κλίμακας Ισχύος του Συναισθήματος και οι εφαρμογές της στην έρευνα της ψυχοθεραπευτικής διαδικασίας. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, 8, 189-201.</i>
raw identification	Ορθολογιστική-συναισθηματική θεωρία
reading comprehension	Βλέπε: Στογιαννίδου, Α., Κιοσέογλου, Γ., & Χατζηδημη- τριάδου, Ε. (1999). Σχέσεις μεταξύ "ορθολογικότητας", αυτοεκτί- μησης και σχολικής επίδοσης σε μαθητές/τριες ελληνικών γυμνα- σίων. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, 6, 72-87.</i>
real time	απλή αναγνώριση κατανόηση κειμένου πραγματικός χρόνος ο χρόνος κατά τον οποίο η εμφάνιση και η καταγραφή ενός γεγονότος επισυμβαίνουν σχεδόν ταυτοχρόνως [Βλέπε: Βαλιανάτου, Ν. Γ. (2002). Ηλεκτροφυσιολογικές προ- σεγγίσεις στην κλινική νευροψυχολογία: Τα προκλητά δυναμικά. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, 9, 316-335.</i>]
reality	πραγματικότητα
reality factor	παράγοντας της πραγματικότητας
reality masking hypothesis	υπόθεση ρεαλιστικής επικάλυψης [Βλέπε: Μακρής, Ν. (2002). Θεωρία του νου: Προπομποί, ανα- πτυξιακά ορόσημα και επικοινωνιακές τακτικές. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ, 9, 378-395.</i>]
reality therapy	θεραπεία βασιζόμενη στην πραγματικότητα
reason	λογική
reasoned action	αιτιολογημένη δράση
reasoning	διαλογιστική, διαλογισμός
reasoning modes	τύποι διαλογιστικής
reattribution training	επαναπροσδιοριστική εκπαίδευση/άσκηση
recall	ανάκληση
recognition	αναγνώριση
recovery	ανάρρωση
reduction	αναγωγή (όρος της λογικής. Πρβλ. abduction, induction, deduction)
reductionist	αναγωγικός
referent	σημείο αναφοράς
reflection	1. αντανάκλαση 2. στοχασμός 3. αναλογισμός
reflection of feeling	αντανάκλαση του αισθήματος
reflex	αντανακλαστικό
register	καταχώρηση σε μητρώο / αρχείο
register of chartered psychologists	μητρώο αναγνωρισμένων / αδειούχων ψυχολόγων (με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος)

regression	παλινδρόμηση
regression slope	κλίση της παλινδρόμησης (στατ. όρος)
regret	λύπη, τύψη
regulation	ρύθμιση
rehabilitation	αποκατάσταση
rehearsal	δοκιμή, πρόβα
reinforcement	ενίσχυση
relational learning	μάθηση σχέσεων
relative deprivation	σχετική αποστέρηση
relaxation therapy	θεραπεία χαλάρωσης
reliability	αξιοπιστία
repertory	απόθεμα
repressors	άτομα με τάση απώθησης
research	
contextual	έρευνα του πλαισίου αναφοράς / των συμφραζομένων
descriptive	περιγραφική έρευνα
developmental	αναπτυξιακή έρευνα
textual	έρευνα κειμένου
interactional	έρευνα αλληλεπίδρασης
instructional	έρευνα διδακτικών μεθόδων
residency	άσκηση για ιατρική ειδικότητα
residual	στατιστικό κατάλοιπο / υπόλοιπο (στατ. όρος)
resilience	1. ψυχολογική αντοχή, ανθεκτικότητα (ψυχολ. όρος) "Resilience involves a range of processes that bring together quite diverse mechanisms operating before, during or after the encounter with the stress experience or adversity ..." [Rutter, M. (1999). Resilience concepts and findings: Implications for family therapy. <i>Journal of Family Therapy</i> , 21, 119-144.] [Αγγελική Λεονταρή]
	2. ελαστικότητα (κατά κυριολεξία) resilience = the act or power of springing back to an original position, condition, or shape; elasticity [βλ. σ. 830 στο Lewis, W. D., Canby, H. S., & Brown, T. K., Jr. (Eds.). (1946). <i>The Winston dictionary</i> (College ed.). New York: Collier.] [Αναστασία Ευκλείδη]
resistance	αντίσταση
resistant behavior	ανθιστάμενη συμπεριφορά
resolving unfinished business	ολοκλήρωση μισοτελειωμένων υποθέσεων
resources	πόροι (όρος της οικονομικής επιστήμης)
respect	σεβασμός
response	αντίδραση, απάντηση, απόκριση
response shift	μετάθεση αντίδρασης
responsiveness	ανταπόκριση, αποκριτικότητα
retest	επανελέγχος, επανεξέταση
retrieval	1. ανάκτηση 2. ανάσυρση
returnee	παλιννοστών

return migration	παλιννόστηση
reversibility	αναστρεψιμότητα
revision	αναθεώρηση
reward	αμοιβή, ανταμοιβή
rhetorical psychology	ρητορική ψυχολογία
rigid	άκαμπτος
rigidity	ακαμψία
risk	διακινδύνευση
risk behavior	ριψοκίνδυνη συμπεριφορά
risk factor	παράγοντας επικινδυνότητας / κινδύνου / διακινδύνευσης
risk management	διαχείριση επικινδυνότητας
risk perception	αντίληψη επικινδυνότητας
risk prognosis	πρόγνωση επικινδυνότητας / κινδύνου / διακινδύνευσης
risk shift	στροφή προς την επικινδυνότητα
risk taking	ανάληψη κινδύνου
robust	εύρωστος
role playing	παιχνίδι ρόλων
role modeling	μίμηση προτύπου
root-mean square	ρίζα των μέσων όρων των τετραγώνων των υπολοίπων (στατ. όρος)
	[Γρηγόρης Κιοσέογλου]
rotation	περιστροφή

S

sadness	λύπη
salient identity	ευκρινής ταυτότητα
sample	δείγμα (στατ. όρος)
sample size	μέγεθος δείγματος (στατ. όρος)
scaffolding	υποστηρικτικό πλαίσιο
scale	κλίμακα
interval	ισοδιαστημική
nominal	ονομαστική
ordinal	τακτική
ratio	αναλογική
schema (πληθ. schemas / schemata)	σχήμα (όρος γνωστικής ψυχολογίας)
schematic	σχηματικός (αυτός που έχει ένα γνωστικό σχήμα για μια κατάσταση)
school-based	που έχει ως βάση το σχολείο
school-setting	σχολικό περιβάλλον
school context	σχολικό πλαίσιο
school psychology	σχολική ψυχολογία
scientific literacy	γνώση βασικών επιστημονικών εννοιών
scientist-practitioner	επιστήμονας-επαγγελματίας
score	βαθμολογία
scree plot	διάγραμμα ιδιοτιμών (στατ. όρος)

scree test
 screening test
 script
 seat
 second order cybernetics
 secondary cognitive appraisal
 secondary emotion
 selection
 self-acceptance
 self-actualization
 self-awareness
 self-concept

διάγραμμα ιδιοτιμών (στατ. όρος)
 σύντομη (συνοπτική) εξέταση
 σενάριο (όρος γνωστικής ψυχολογίας)
 έδρα
 κυβερνητική δεύτερης τάξης
 δευτερογενής γνωστική αποτίμηση
 δευτερογενές συναίσθημα
 επιλογή
 αυτο-αποδοχή
 αυτο-πραγμάτωση
 1. αυτο-ενημερότητα 2. αυτο-επίγνωση
 έννοια του εαυτού

Η "έννοια του εαυτού" είναι μια ψυχολογική έννοια, ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου, που έχει επιμέρους εκφάνσεις, όπως η αυτο-αντίληψη ή αυτο-εικόνα, η αυτο-εκτίμηση, η αυτο-αποτελεσματικότητα, κ.ά. Η απόδοση του όρου "self-concept" ως "αυτοαντίληψη" είναι εσφαλμένη, διότι από τη μια ο όρος "concept" δεν αποδίδεται ως "αντίληψη" αλλά ως "έννοια" και από την άλλη δεν πρέπει να χρησιμοποιείται εναλλακτικά το μέρος με το όλο. Εκτός αυτού, η χρήση ενός όρου στα ελληνικά για δύο διαφορετικούς αγγλικούς όρους ("self-concept" και "self-perception") δημιουργεί εννοιολογικά προβλήματα (η παλαιότερη ασάφεια στη χρήση των όρων κατά τη δεκαετία του 1980 έχει ξεπεραστεί πια διεθνώς).

[Ανασασία Ευκλείδη και Αριστοτέλης Κάντας]

self-conception
 self-concentration
 self-confidence
 self-congruence
 self-consciousness
 self-consistency
 self-control
 self-defeating behavior
 self-defining
 self-derogation
 self-destructive behavior
 self-disclosure
 self-efficacy
 self-efficacy expectations
 self-enhancement
 self-esteem
 self-evaluation
 self-fulfilling prophesy
 self-image
 self-knowledge
 self-management
 self-monitoring

αντίληψη για τον εαυτό
 αυτοσυσκέντρωση
 αυτοπεποίθηση
 συμφωνία με τον εαυτό
 αυτο-συνειδησία
 αυτο-συνέπεια
 αυτο-έλεγχος
 ηττοπαθής συμπεριφορά
 αυτο-προσδιορίζων
 αυτο-εξουθένωση, αυτο-εξάντληση
 αυτο-καταστροφική συμπεριφορά
 αυτο-αποκάλυψη
 αυτο-αποτελεσματικότητα
 προσδοκίες αυτο-αποτελεσματικότητας
 1. αυτο-βελτίωση 2. αυτο-προαγωγή
 αυτο-εκτίμηση
 αυτο-αξιολόγηση
 αυτο-εκπληρούμενη προφητεία
 αυτο-εικόνα
 γνώση του εαυτού, αυτογνωσία
 αυτοδιαχείριση
 αυτο-παρακολούθηση (όρος γνωστικής ψυχολογίας)

self-observation	αυτο-παρατήρηση
self-perception	αυτο-αντίληψη
self-reflection	αυτο-στοχασμός, αυτο-αναλογισμός
self-regulation	1. αυτο-ρύθμιση 2. αυτορρύθμιση Ο όρος "αυτορρύθμιση" γράφεται ως μία λέξη όταν σημαίνει την <i>αυτόματη</i> ρύθμιση ενός συστήματος (π.χ., αυτοκίνητο, αυτόματο, αυτονόητο, κ.λπ.). Όταν, όμως, αναφερόμαστε στη ρύθμιση που έχει σχέση με τον εαυτό, δηλαδή τον εαυτό ως γενική αντικειμενική, τότε η ορθότερη γραφή είναι "αυτο-ρύθμιση", όπως γράφουμε αυτο-αποτελεσματικότητα, αυτο-αντίληψη, κ.λπ. [Αναστασία Ευκλείδη]
self-relevant	σχετικός με τον εαυτό
self-reports	αυτο-αναφορές
self-schema	(γνωστικό) σχήμα του εαυτού
self-serving attributional bias	αυτο-εξυπηρετική μονομέρεια στις διαδικασίες αιτιακής απόδοσης
self-sufficiency	αυτεπάρκεια
self-system	σύστημα εαυτού
self-verification	αυτο-επιβεβαίωση, αυτο-επαλήθευση
self-worth	αυτο-αξία
self-worth model	μοντέλο αυτο-αξίας
semantic	σημασιολογικός
semantic differential	(μέθοδος) σημασιολογικής διαφοροποίησης
seminar	σεμινάριο
sensation	αίσθημα (αισθητηριακό)
sensation seeking	επιδίωξη διέγερσης αισθήσεων
sense	αίσθηση
sensitivity	ευαισθησία
sensitizer	άτομο που επιθυμεί λεπτομερή πληροφόρηση για το πρόβλημά του
sensory-motor stage	αισθησιο-κινητικό στάδιο
sentiment	αίσθημα (αξιολόγηση βασιζόμενη στο θυμικό)
separated	διαχωρισμένος
separation	διαχωρισμός, χωρισμός
separation anxiety	άγχος αποχωρισμού (δηλαδή, διαρκής κατάσταση ανησυχίας για τον αποχωρισμό)
separation distress	δυσφορία αποχωρισμού
sequence	ακολουθία
sequential analysis	ανάλυση ακολουθίας
sequential processing	επεξεργασία ακολουθιών
serial processing	1. γραμμική επεξεργασία 2. σειριακή επεξεργασία
seriation	σειροθέτηση
service evaluation	αξιολόγηση υπηρεσιών
session	συνεδρία
set	σύνολο
settings	περιβάλλοντα

sex roles	ρόλοι των δύο φύλων
sex role conflict	σύγκρουση σεξουαλικών ρόλων
shaping	σταδιακή διαμόρφωση (συμπεριφοράς)
shared cognition	διαμοιραζόμενη νόηση (όρος της κοιν. ψυχολογίας) Σημαίνει ότι το γνωστικό αντικείμενο διαμοιράζεται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο σε μια ομάδα [Γάνος Κορδούτης]
shared values	κοινές αξίες
shock	καταπληξία, σοκ
sign language	νοηματική γλώσσα
significance criterion	επίπεδο σημαντικότητας
significant difference	στατιστικώς σημαντική διαφορά
significant others	σημαντικοί άλλοι
simulation	προσομοίωση
simultaneous information processing	ταυτόχρονη επεξεργασία πληροφοριών
single-item measure	μέτρηση με μια ερώτηση / στοιχείο
singular phenomenon	ενικό φαινόμενο
situation	περίσταση, κατάσταση
situated cognition	1. το εν καταστάσει γινώσκειν 2. Το εν καταστάσει γνωστικό 3. η εν καταστάσει νόηση η νόηση που αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη κατάσταση [βλ. σ. 2 στο Βοσταντζόγλου, Θ. (1986). <i>Αντιλεξικό ή Ονομαστικό της ελληνικής γλώσσας</i> . Αθήνα: Αυτοέκδοση.] [Αναστασία Ευκλείδη]
situational	καταστασιακός
situational factor	καταστασιακός παράγοντας
skewness	1. ασυμμετρία 2. λοξότητα
skill	δεξιότητα
skill-development model	μοντέλο ανάπτυξης των δεξιοτήτων
sleeper effect	υπνώττουσα επίδραση
slide	σλάιντ
snowball effect	επίδραση ή αποτέλεσμα μορφής χιονοστιβάδας
snowballing	τεχνική της χιονοστιβάδας
social	κοινωνικός (Πρβλ. antisocial, asocial, asociality, dyssocial, prosocial)
social activity	κοινωνική δραστηριότητα
social class	κοινωνική τάξη
social cognition	κοινωνική νόηση
social competence	κοινωνική ικανότητα
social construction	κοινωνική κατασκευή
social constructionism	κοινωνικός κονστρουξιονισμός
social constructivism	κοινωνικός κονστρουκτιβισμός
social desirability	το κοινωνικώς επιθυμητό
social desirability effect	επίδραση ή αποτέλεσμα του κοινωνικώς επιθυμητού
social development	κοινωνική ανάπτυξη
social exclusion	κοινωνικός αποκλεισμός

social facilitation	κοινωνική διευκόλυνση
social learning theory	θεωρία της κοινωνικής μάθησης
social loafing	κοινωνική αδράνεια
social maturity	κοινωνική ωριμότητα
social order	κοινωνική ευταξία (τάξη. Πρβλ. social class)
social perception	διαπροσωπική αντίληψη Ο όρος "κοινωνική αντίληψη" (κατά λέξη μετάφραση) συνήθως εκλαμβάνεται ως "κοινωνική μέριμνα". [Αναστασία Ευκλείδη και Αριστοτέλης Κάντας]
social relatedness	κοινωνική σχέση
social support	κοινωνική στήριξη
sociality	κοινωνικότητα
socialization	κοινωνικοποίηση
socially shared cognition	κοινωνικά διαμοιραζόμενη νόηση (όρος της κοιν. ψυχολογίας)
socio-cognitive conflict	κοινωνικο-γνωστική σύγκρουση (όρος της κοιν. ψυχολογίας)
socio-cultural approach	κοινωνικο-πολιτισμική προσέγγιση
socio-cultural variable	κοινωνικο-πολιτισμική μεταβλητή
sociocybernetics	κοινωνιοκυβερνητική
software	λογισμικό
spatial resolution	χωρική διακριτική ικανότητα
specialist degree	πτυχίο ειδικότητας
specimen	δείγμα (όρος της βιολογίας)
speech	ομιλία
speech act	λεκτική πράξη
spheres of control	πεδία ελέγχου
split-half reliability method	μέθοδος της αξιοπιστίας των δύο ημίσεων / ημικλάστων (στατ. όρος)
splitting	διχασμός (ψυχαναλυτικός όρος) Βλέπε: Χριστοπούλου, Α. (2001). Θέματα ψυχαναλυτικής ψυχοθεραπείας με εκπαιρισθέντες. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ</i> , 8, 173-188.
spurt	εκτίναξη
stability	σταθερότητα
standard	πρότυπο κριτήριο
standard deviation	τυπική απόκλιση (στατ. όρος)
standard multiple regression	τυπική πολλαπλή παλινδρόμηση
State Licensing Board	Πολιτειακό Συμβούλιο Χορήγησης Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος
statistic, the	το στατιστικό Οποιαδήποτε ποσότητα που υπολογίζεται με βάση τα δεδο- μένα ενός δείγματος. Για παράδειγμα, ο αριθμητικός μέσος όρος ενός δείγματος είναι ένα στατιστικό. [Γρηγόρης Κιοσέογλου]
statistical power	στατιστική ισχύς
statistical test	στατιστική δοκιμασία
status	κοινωνική θέση, κύρος

status offender	(ανήλικος) παραβάτης
status offence	(νεανική) παραβατικότητα
step by step	βήμα προς βήμα
stepwise	κατά βήμα
stepwise multiple regression analysis	κατά βήμα πολλαπλή ανάλυση παλινδρόμησης
stereotype	στερεότυπο
stimulus	ερέθισμα
strain	εκλυόμενη αντίδραση στο στρες
strange attractor	παράξενος ελκυστής
strange situation	συνθήκη του ξένου προσώπου όρος στις έρευνες σχετικά με την προσκόλληση στη βρεφική ηλικία [Ανασασία Ευκλείδη]
stratification	διαστρωμάτωση
strength	δύναμη, ισχύς (πρβλ. power)
strengths	ισχυρά / δυνατά σημεία
strength of feeling	ισχύς του αισθήματος, δύναμη του αισθήματος
stress	στρες, πίεση
structural equation modeling	μοντέλα δομικών εξισώσεων (στατ. όρος)
structuralism	δομισμός, στρουκτουραλισμός
structured	δομημένος
structure of social representation	δομή της κοινωνικής αναπαράστασης
subconscious	υποσυνείδητο
subitizing	διαδικασία άμεσης εκτίμησης
subject position	θέση υποκειμένου
subjectification	υποκειμενικοποίηση
subjective position	υποκειμενική θέση
successive information processing	διαδοχική επεξεργασία πληροφοριών
suicidal ideation	αυτοκτονικός ιδεασμός
successive approximations	διαδοχικές προσεγγίσεις (μαθημ. όρος)
summarization	σύνοψη
summary	περίληψη (εκτεταμένη. Πρβλ. abstract)
surgency	ορμητικότητα, δυναμισμός
survey	δημοσκόπηση
sylogism	συλλογισμός (Αριστοτελικός συλλογισμός, όρος της λογικής)
sylogistic	συλλογιστική (όρος της λογικής)
symbolic function	συμβολική λειτουργία
symbolic interaction	συμβολική αλληλεπίδραση
symbolic interactionism	θεωρία της συμβολικής αλληλεπίδρασης
symbolic play	συμβολικό παιχνίδι
synergy	συνέργεια
systematic analysis	συστηματική ανάλυση
systematic error	συστηματικό σφάλμα
systems theory	θεωρία συστημάτων

T

T-groups (sensitivity training groups)	ομάδες ευαισθητοποίησης
t-test	t-test, t-κριτήριο (στατ. όροι)
tacit	σιωπηρός, άρρητος
tacit knowledge	σιωπηρή ή άρρητη γνώση
to take risk(s)	διακινδυνεύω
talented	ταλαντούχος
target	στόχος (εξειδικευμένος)
target group	ομάδα στόχος
task	1. έργο 2. εργασιακό καθήκον
task allocation	1. κατανομή έργου 2. κατανομή εργασιακών καθηκόντων
task analysis	ανάλυση έργου
task at hand	συγκεκριμένο έργο
teaching for thinking	διδασκαλία για σκέψη
temporal lobe	κροταφικός λοβός
test	δοκιμασία, εξέταση, τεστ
test anxiety	άγχος εξετάσεων
test-retest reliability	αξιοπιστία επαναληπτικών μετρήσεων, αξιοπιστία με τη μέθοδο εξέτασης-επανεξέτασης
test statistic	στατιστικό δοκιμασίας Αναφέρεται στην ποσότητα που υπολογίζεται με βάση τα δειγματικά δεδομένα και χρησιμεύει στον έλεγχο της μηδενικής υπόθεσης της στατιστικής δοκιμασίας. [Γρηγόρης Κιοσέογλου]
text	κείμενο
theory of mind	θεωρία του νου
theory of reasoned action	θεωρία της αιτιολογημένης δράσης reason = the cause or rational motive for an opinion or an act; an explanation given for a belief, a remark, act, or the like: Obs., a statement of account" [βλ. σ. 806 στο Lewis, W. D., Canby, H. S., & Brown, T. K., Jr. (Eds.). (1946). The Winston dictionary (College ed.). New York: Collier.] Δηλαδή, δράση που στηρίζεται σε λόγους, που αιτιολογείται, και επομένως "θεωρία της αιτιολογημένης δράσης". [Αναστασία Ευκλειδή]
theory of planned behavior	θεωρία της σχεδιασμένης συμπεριφοράς
thought content	περιεχόμενο των σκέψεων
tic	μυοσπασμός
time sampling	χρονική δειγματοληψία
timing	κατάλληλη χρονική στιγμή
top-down approach	προσέγγιση εκ των άνω προς τα κάτω
to touch	συγκινώ (αγγίζω συναισθηματικά)
(being) touched	συγκινούμαι
touching	συγκινητικός
training	1. εκπαίδευση (π.χ., μέσω προγραμμάτων. Πρβλ. education) 2. κατάρτιση 3. άσκηση

training time	χρόνος εκπαίδευσης / κατάρτισης / άσκησης
trait	γνώρισμα προσωπικότητας, χαρακτηριστικό προσωπικότητας
trait theory	θεωρία των χαρακτηριστικών προσωπικότητας και των παραγόντων
transaction	συναλλαγή
transactional process	διεργασία συναλλαγής
transcendental meditation	υπερβατικός διαλογισμός
transfer	μεταβίβαση
transference	μεταβίβαση
transformation	μετασχηματισμός
threshold	κατώφλι, ουδός
triangulation method	μέθοδος τριγωνοποίησης, τριγωνισμός
triggering	πυροδότηση
troubled family	διαταραγμένη οικογένεια
true self	αληθινός εαυτός
trustee	επίτροπος
trustworthiness	εμπιστευσιμότητα
tune in	συγχρονίζω
tuning	1. τονισμός 2. συγχρονισμός 3. χορδισμός
tutorial	φροντιστηριακό μάθημα
two-flow process	δισδιάστατη διαδικασία, διαδικασία διπλής ροής
two-way ANOVA	ανάλυση διακύμανσης διπλής κατεύθυνσης
typicality	τυπικότητα

U

unattended speech/music	ακουστικά ερεθίσματα που το άτομο δεν προσέχει
unconditional acceptance	άνευ όρων / ανεπιφύλακτη αποδοχή
unconditional positive regard	άνευ όρων / ανεπιφύλακτη θετική εκτίμηση
univariate	μονομεταβλητός
univariate F tests	μονομεταβλητές αναλύσεις
up regulation	αυξορρύθμιση, ρύθμιση προς τα άνω
urge	παρώθηση
utility	ωφελιμότητα

V

valence	σθένος
validity	εγκυρότητα
validity generalization	γενίκευση εγκυρότητας
value	αξία, τιμή
variance	διακύμανση (στατ. όρος)
variation	διαφοροποίηση
varimax rotation	ορθογώνια περιστροφή των αξόνων με τη μέθοδο varimax (στατ. όρος)
vicarious reward	αντιπροσωπευτική ενός άλλου αμοιβή
victim	θύμα

victimisation	θυματοποίηση
virtual reality	1. εικονική πραγματικότητα 2. οιονεί πραγματικότητα
vision	1. όραση 2. όραμα
visually impaired child	παιδί με οπτική ανεπάρκεια
vocabulary spurt	λεξιλογική εκτίναξη
vulnerability	ευαλωτότητα, τρωτότητα

W

ways of coping	τρόποι αντιμετώπισης (αγχονόμων καταστάσεων)
weakness	αδυναμία
weighted least squares method	μέθοδος σταθμισμένων ελαχίστων τετραγώνων
well-being	ευ ζην, ευζωία
welfare	ευημερία
welfare state	κράτος πρόνοιας
what-if question	ερώτηση 'τι θα συνέβαινε αν ...'
whole language approach	ολική προσέγγιση της γλώσσας
wisdom	σοφία
withdrawal	απόσυρση
withdrawal syndrome	1. στερητικό σύνδρομο 2. σύνδρομο στέρησης
within subject	ενδοϋποκειμενικό (στατ. όρος)
word deafness	κώφωση λέξης
work	εργασία, δουλειά (πρβλ. job)
working memory	εργαζόμενη μνήμη
working self-concept	1. εργαζόμενη έννοια του εαυτού 2. ενεργός έννοια του εαυτού
workshop	εργαστήριο (πρβλ. laboratory)
worried well	διαμαρτυρόμενοι υγιείς
worry	ανησυχία
wound	τραύμα, πληγή (εξωτερικά. Πρβλ. injury)

Z

zone of proximal development	ζώνη επικείμενης ανάπτυξης
------------------------------	----------------------------